

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKI

Bir politika kumarbazı:
Papaz kaçtı!

Ekim mevsimine hazırlık

3 Ekim tarihine
kadar tasarruflarınızı
İş Bankasına
yatırınız. Yılın
üçüncü çekilişinde
İş Bankası, başta
10 Apartman Dairesi,
100.000, 25.000,
5.000 liralara
olmak üzere
çeşitli, zengin
ikramiyeler dağıtıyor.

Çekiliş: 30 Aralık

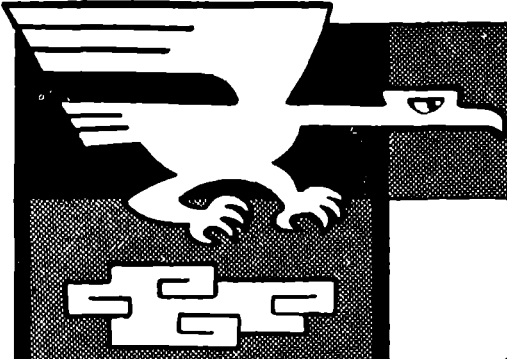
TÜRKİYE

BANKASI

Paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 6270—155)

Akbaba

Bir Politika Falcılığı!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli,
Orhan Kemal, Rifat
İlgaz, Naci Sadullah,
İlhan Selçuk, Selâmi
Yurdatap, Nîmet Arzak,
Necdet Rüştü, Salâhat-
tin Kutlu, Zeyyat Selim-
oğlu, Cenap Güven, Bur-
han Esen, Kenan Akın-
cı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat
Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Ay-
dınlık, Ergin Ortaç,
Güliden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Altan Er-
bulak, Turhan Selçuk,
Nehar Tüblek, Cafer
Zorlu, Mehmet Polat,
Semih Balcıoğlu, Mîm
Uykusuz, Bülent Şeren,
Zeki Beyner, Burhan So-
lukçu, Şadî Dinççağ,
Mistik.

Yazı işlerini fiilen
idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı
yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı
50, Altı aylığı 25 lira.
Yabancı memleketlere
yıllığı 100, altı aylığı 50
lira. Uçakla gönderil-
mesi istenen aboneler-
den uçak masrafı ayrı-
ca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

IDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer
caddesi, No. 8-10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATİ :
Kapak içi, santimi 20 li-
ra, iç sayfalar 30 liradır.

20 Ağustos 1964
Cilt : 7 — Sayı : 34
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk
yasasına uymayı taah-
hüt etmiştir.

SİZE, konuya girmeden önce,
biraz gazeteciliğin tekniğini
anlatayım:

İki türlü baskı makinesi vardır:
Günlük gazeteleri basan rötatif,
kitap ve dergileri basan düz ma-
kine...

Rötatif, sayfalar bağlanıp kalıp-
lar döküldü mü, tük kâğıt bobinini,
bas düğmeye...

Hani Marsilyalı palavracı: «Bizim
fabrikada bir taraftan domuz sok,
öbür taraftan sucuk çıkar» demiş
ya, ondan farksız... Belki ondan da
üstün: O, sucuğu çıplak çıkarır,
abmalajını yapmaz, etiketini yapış-
tırmaz... Bizim rötatiflerden gazete,
altı mı, sekiz mi, oniki mi, kaç sayfa
ise, başlığı kırmızı, büyük günlerde
resimleri renkli, pırıl pırıl basıl-
mış, üstelik ucu ucuna ikiye kat-
lanmış çıkar... Saatte kaç tane mi?
Rötatifine göre: Yirmibinden alt-
mısbine kadar!

Dergi ve kitap basan bizim düz
makinelere gelince: Aheste çek kü-
rekleri mehtap uyanmasın!.. En ca-
nı tez baskı, saatte ikibindir. Ama,
bir saatte ikibin Akbaba, öyle basıl-
mış, dörde bölünmüş, kapağı geç-
miş, tellenmiş, emrinize değildir.
Bir kere her kapak makineden dört
kere geçer: Sarı, kırmızı, mavî ve
siyah... İç sayfalar ise iki kere: Ön-
ce kâğıdın bir yüzü, yani sekiz say-
fa, sonra öbür yüzü, yani ikinci se-
kiz sayfa...

Bunun için, her yeni Akbaba'yı

satışa hazır Akbaba'dan onbeş gün
önce hazırlamaya başlarız... Son
yazı, benim yazımdır: Bugün, 8
Ağustos cumartesi... Siz bunu onbir
gün sonra, 19 Ağustos çarşamba
günü okuyacaksınız!

Onun için, bız politikanın münec-
cim başıyız biraz. Oniki, onüç,
ondört gün uzaktan havayı koklu-
yor: «Yarın rüzgârlar güneyden
esecek. Yer yer yağış bekleniyor»
diye rapor veriyoruz!

İşte, bugün de rüzgâr, jet ışık-
ları taşıyor, barut kokuları taşıyor,
roket uğultuları taşıyor...

Olaylar, sanırım dileklerimiz
önüne geçecek ve Kıbrıs sayımız,
oniki gün geride kalacak...

Eğer, kafamın ve kalbimin gizli
antenleri bana yanlış müjdeler ver-
miyorsa, ne mutlu: Süngülerimiz
önde koşsun da bizim kalemlerimiz
arkada kalsın!

Kurtuluş Savaşında da böyle ol-
mamış mıydı?.. Cephelelerdeki olay-
lar, Bâbü'lî'deki hayalleri hep geri-
de bırakmıştır.

İstanbul'un Kuvayı Milliyeci ba-
sını, en tatlı iyimserliği ile ordu-
muz haritada hayal ötesi hedeflere
ulaştırırken, iki saat sonra bir de
duyardık ki, ordu, o tatlı hayalimi-
zin sınırlarını bile çoktan aşmış!

Yarın, öbür gün ne olacak, bilmi-
yorum. Ama, eski Garp Cephesi
Kumandanı İsmet Paşa, bize o eski
yılların sevincini bir daha tattıra-
bilir!

Galiba Boileau: «Dehâ, uzun bir
sabırdır» diyor. İnönü bu söze inan-
mış sahiden... Bu ne sabır, bu ne
sabır, bu ne sabır?..

Hani, Birinci Dünya Savaşı'nda
Karpatlar'da sipere yerleşen Türk'-
ler, bütün cephe söküp geriler-
ken yerinde kalınca, Avusturyalı
kumandan, hayretler içinde sor-
muş:

— Çivi misiniz be kumandan?..

Bizim de, bu çelik sınır karşısın-
da soracağımız geliyor:

— Göğsünde sabır taşı mı var be
paşam?..

Banyoda bir genç anneyi üç ço-
cuğu ile öldürüyorlar, dayanıyor!..
Dağda sürüsünü güden çobanı süngü-
lüyorlar, dayanıyor!.. Yatağında,
henüz uykuya dalmış ihtiyarı boğaz-
lıyorlar, dayanıyor!.. Cüppe ünifor-
ma oyunudur, asâ kılıç oluyor, kılı-
se kışla oluyor ve İnönü dayanıyor,
dayanıyor, dayanıyor... Taaa, avu-
cuna bir Kennedy doları sıkıştırın
Jhonson, Vietnam'ı bombalarla bi-
çinceye kadar!

Türkiye'nin elinde, hiçbir devle-
tin, ne Amerika'nın, ne Rusya'nın
sahip olmadığı bir silâh var. Atom-
dan da, Kobalttan da, Füzeden de,
roketten de müthiş bir silâh: İnönü'
nün sabrı...

Bu korkunç sabır, yakında, Yu-
nan Başbakanı Papandreu'yu, Ad-
nan Menderes'in kader çizgisine so-
karsa hiç şaşmam!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Kıbrıs Türkü — Ada sahillerinde bekliyorum!..

BİZ, SÜLEYMAN EFENDİLER!..

NACİ SADULLAH

KANUNLARIMIZA bakınca görürsünüz ki, bizde adam vurmadan, vurgun vurmağa kadar her şey yasaktır. İsportalarda satılmaları serbest olan çeşitli silâhların üstte taşınması yasaktır. Kaçakçılık yasak, istifçilik yasak, karaborsacılık yasak, fuhuş yasak, kumar yasak, yankesicilik, önkесicilik, yankesicilik yasak, falcılık, üfürükçülük, dilencilik de yasaktır. Ama bir de gazete haberlerine göz atarsanız görürsünüz ki, bizde her zaman, her yerde, bu yasakların ve nice benzerlerinin her türlüünü çiğneyenler, trafik kazalarında adam çiğneyenlerden, siyasi, edebi sakız çiğneyenlerden, kalabalık yerlerde birbirlerini çiğneyenlerden veya kanunlara saygılı davranıp katıksız lokma çiğneyenlerden kat kat kalabalıktır.

Kanlı bir meyhane kavgasını bastırışından sonra, ilk arama taramada polisin elinde, Makariyos'u tepeliyecek kadar silâh taplanır: Muştalar, sustalılar, kamalar, tabancalar, gaddareler boy boy, çeşit çeşittir.

Kaçak eşyaların tutulanları, tutulamayanlarının yanında, dede pire, deryada katre bile sayılmaz.

Sokaklarda oynayan çocuklardan sorarsanız, size, Amerikan karaborsalarına giden yolları şıp diye gösterirler.

Yankesiciliğe, önkесiciliğe, yolkesiciliğe, falcılığa, üfürükçülüğe dair yasakların erbabı tarafından nasıl çiğnenildikleri, olsa olsa emniyet müdürlerimizin malumu değildir.

Bu arada benim en şaşıtığım şey fuhşun, kumarın ve dilencililiğin hâlâ yasak bilinmesi, hâlâ yasak bellenmesidir.

Ayol, genelevlerde resmilesmesi dışında, memleketin her bucağında sere serpe fingatana fuhşun nesi, neresi, nerede yasak?

Ayol, Spor-Toto oyununda resmilesen, hipodrom bahs-i müştereklerinde resmilesen ve güya bilmem nerenin bilmem neresini güzelleştirme, bilmem hangi hayvan neslini üretme veya bilmem hangi sporu yaşatmak amacı ile kurulmuş klüplerde resmen serbestleşen kumarın nesi, neresi, nerede yasak?

İstiklâl caddesinde özel asansörlü kumarhaneler, üstelik vergi muafiyeti ile milyonu kıvrıyorlar.

Bizim polisin gücü, selvi gölgesinde ve devrilmiş mezar taşı üstünde, bir şişe rakısına barbut atan lâmekânlar kulübüne yeter ancak.

Dilencililiğe gelince, onun nesi, neresi, nerede yasak?

Siz, avuç açarak sokakları dolduran teşkilâtli dilencileri bir kenara bırakınız. Fakat bu memleketin her şehrinde onar, onar, yirmişer yirmişer kurulmuş adı belirsiz nice yardım dernekleri,

yasak olan dilencililiği de resmileştirmiş, hür birer sövme yuvası değildir de nedir?

Acaba ismi kibarlaştırılıp da ianeye çevrilince, sadakanın cinsi değişir mi dersiniz?

Geçen gün, Meşrutiyetin ünlü mizah dergisi «Cem»i karıştırırken gördüm ki, dilencililiğin ianecilik maskesini takınması, bizde Cumhuriyetten sonra belirmiş turfanda bir sömürme taktiği değildir. Kökü Meşrutiyette mübareğın.

19 Şubat 1326 tarihli Cem'de «Ağaçkakan» takma adını kullanmış bir usta mizahçımızın «Süleyman efendiye iane» başlıklı nefis bir hikâyesi var ki, iane salgınının o devirde de nasıl alıp yürüdüğünü anlatmaktadır. Bu güzel hikâyeden aldığım parçaları geliniz beraber okuyalım. Göreceksiniz ki, Meşrutiyetin Süleyman efendisi, Orhan Veli'nin Süleyman efendisinden daha acınacak bir sevimli kişidir:

«... Bir gün kalemde otuyordum. Arkadaşlardan biri kuşağıma eğildi: Filanca hayır cemiyeti için iane topluyoruz. Siz de bir şeyler lütfedersiniz değil mi? dedi... Hürriyetten, Meşrutiyetten, Vatandan, Mithat Paşadan, Namık Kemal'den bahsederek beni iyice sersemletti ve benim kafese girecek olgunluğa geldiğimi aklı kesince, o yumuşak sesini biraz dikleştirerek: Haydi, dedi, kendinize düşen hisse-i hamiyeti gösterin!...

Benim yüreğim kabarmıştı. Çantamı çıkardım, oradan bir

beşlik banknot çekerek, hissemeye düşen hamiyet borcumu arkadaşlara ödedim.

Fakat daha bu beş banknotun bütçemde yarattığı açık kapanmadan, bir akşam mahallemizin muhtar-ı sanisi yolumu kesti:

«— Efendim, diyordu, sabahleyin uğradım devlethanede yoktunuz. Mahallemizce ufak bir şey tertibettik: Devletçe satın alınacak «Enver-Niyazi Kruvazörleri» için para topluyoruz. O kahramanı hürriyet mücahitlerinin isimlerini yaşatmak için...»

«İkinci muhtarı daha fazla söyletmedim. Ulvi hislere karşı zaafım ziyadadır. Hemen çantaya el attım: Bir beşlik banknota daha kıydım ve: «Beş değil, beş milyon banknot ödesem haklarını ödeyemeyiz. Bize hürriyetimizi onlar bahşettiler» dedim!

«Birkaç gün sonra bir gece mahalle kahvesine çıkmıştım. Henüz kahvemi içmeden İmam efendi: «İyi ki geldiniz, dedi, eve adam gönderecektik. Çırcır Harikzedegani için iane topluyoruz. Siz de gönlünüzden kopanı esirgemeyin. Malum ya bu kış kıyamet biçareler, evsiz, ekmeksiz kaldılar.» Ben, hayhay efendim diyerek, beş banknot da ona takdim ettim. Yüreğim yanıgından çok yanık olduğundan midir, nedir, böyle acıklı sözlerle hiç tahammül edemem...

«Fakat ondan sonra inanenin arkası bir türlü kesilmedi. Bunlardan donanma ianesi aklıma geldikçe hâlâ yüreğim çarpar: O zaman, kalemde, mahallede,

kahvede, tiyatro gişesinde, meyhanede, camide, iftarda, hattâ rüyada bile hababam donanma ianesi verirdim... Vermemek mümkün mü? Girit elden gidiyor diyorlar. Marmara'da deniz üstünlüğümüz yıkılıyor diyorlar. Anavatanı muhafaza, istikbal-i milleti temin, selâmet-i umumiye-yi tarsın diyorlar. Biz de nerede isterlerse, ne isterlerse, ister istemez veriyoruz.

Fakat donanmanın ianesi devam ederken, Rumeli hududundaki Osmanlı askerlerine kış tediyesi ianesi toplamaya başladılar.

«Arkadan Anadolu'da kıtlığa uğrayanlara zahire ianesi.. İtal ya felâket-zedegani ianesi.. Londra'da yapılan cami-i şerif ianesi.. Adana felâket-zedelerine iane.. Polis merkezlerine telefon konulması için iane.. Türkistan zelzelesi için iane...

«Hulâsa efendim, vere vere bendeniz sıfırı tükettiğim için, geçen hafta parasız, ekmeksiz, kömürsüz, sizlerin ianelerinize muhtaç kaldım!..»

* * *

Bu işin o zamanki tutumu ile bugünkü gidişi arasında büyük fark yok sanırım. Meşrutiyette imamların, muhtarların, ikinci muhtarların yerine, şimdi ianeleri çeşitli dernekler topluyor. Bunlardan herbirinin naylon kızlardan kurulu, güler yüzlü, tatlı sözlü, süzme gözlü ikişer, üçer, beşer gezici tahsildarları var.

Bu güzel kızlar, alacakları ianelere karşılık sizlere, koçanlarından kopardıkları, tertemiz basılmış, süslü, damgalı, imzalı birer sağlam makbuz da verirler. Ama aslında bu makbuzlardan çoğu, hamiyetinizin belgesi değil, hamakatinizin vesikasıdır: Zira onların makbuz dağıtarak topladıkları bu ianelerden, hizmetinde bulundukları derneğin kurucusu ile kendilerinden başka hiç kimse faydalanacak değildir.

Akşamları, ianelerin kardeşçe paylaşılmasından sonra kurulacak içki sofralarında atılacak kahkahalar arasında o paraları vermiş olanlara dair fıkralar anlatılacak ve kadehler, soyulurken hamiyet gösterdiklerine inanmanın komik huzurunu duyan o temiz yürekli biçareler şerefine kaldırılacaktır.

Bu yüzden, dernekler kurarak kendi kazançlarına kesat verdikleri dilekçesi ile, dilenciler, ianelilerden şikâyetçidirler...

Şu var ki, yüksek faizle borç vererek kendilerine iş bırakmadıkları için, tefeciler de dilencilerin yakalarına sarılmak istegindedirler.

Hani otuz milyonumuz değilse bile, en az yirmi milyonumuz, demokrasi ve hürriyetin birer Süleyman efendisiziz...

Üstelik arkamızdan:

«Yazık oldu Süleyman efendiye..»

Diye mezar taşı yazacak bir Orhan Veli'miz de yok.

30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos

Gelecek hafta:

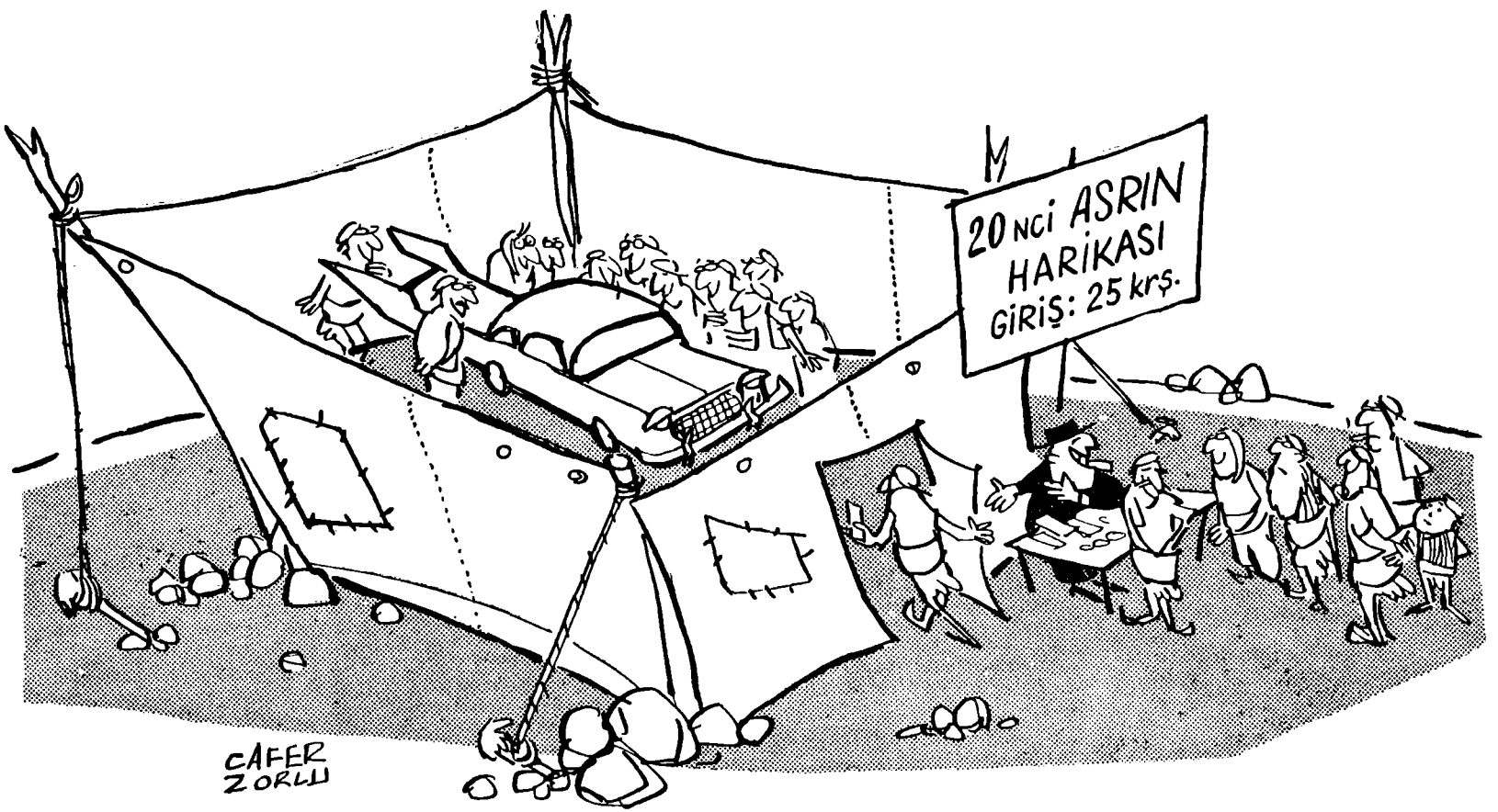
KIBRIS SAYISI

30 Ağustos Zafer Bayramı şerefine

İlâveli 28 sahifa

Gelecek sayımızı bugünden bayinize sipariş ediniz.

30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos * 30 Ağustos

«Bir köye ilk defa otomobil girdi!» — Gazeteler —

Adaları Çirkinleştirme Derneği!

ESKİDEN Büyükkada'da bir «Adaları Güzelleştirme Derneği» vardı. Hâlâ var mı bilmem. Ama muhakkak ki, bir «Adaları Çirkinleştirme Derneği» var. Üyeleri meçhul, toplantı yeri belirsiz, posta - telgraf adresi olmayan gizli bir dernek!

Bu derneğin gönüllüleri, Adaları çirkinleştirmek için ellerinden ne gelirse yaparlar...

Ben onları tanırım. Cumartesi, Pazar günleri, çoğu İstanbul'dan gelir: İki koltuğuna iki karpuz sıkıştırmış şu mosmor baba, şu elindeki sepete ekmekten lop yumurtaya, hıyardan domatese kadar ne varsa doldurmuş çifte gerdanlı anne, şu uçak

çantasına iki rakı, dört bira şişesi tıkıştırmış dar pantolonlu, alaca saçlı kız, bu gizli derneğin gizli üyeleridir. Birazdan çamlıklara yayılacaklar, tutuşturdukları kozalaklarda şiş kebap, külbastı pişireceklerdir. Eğer iki uğursuz kıvılcımla bir yangın çıkamazsa, bırakacakları en hafif döküntü, et kemikleri, yumurta kabukları, sardalya kılıçları, şeftali çekirdekleridir.

Ada sineklerinin bütün vızıltılarında onlara edilen duayı duyarsınız!

Adaları çirkinleştirme derneğinin gizli üyeleri, yalnız haftanın iki gününde İstanbul'dan akın edenler değildir elbet.

İskele meydanının, masa ve sandalye iskeletleri dizilmiş bakımsız kahveleri, gelenleri karşılayan ilk çirkinliktir. Buraları kiralyanlar, en küçük masrafa katlanmadan Allah ne verdi ise alıp giderler.

Yolunuza biraz devam ediniz: İşte Anadolu Kulübüne giden asfalt üstünde, yılların tamamlıyamadığı bir yüzme havuzunun yan duvarı. Üstünde, kimin matemini tuttuğunu bilmediğim kara, çirkin, zevksiz parmaklıklar.. Öylesine de sık dizilmiş ki, yandan yürüyenler, denizi siyah bir duvar arkasına hapsedilmiş sanırlar.

Ama bundan da çirkinidir: Parmaklıkların üstüne

kondurulmuş saksılardaki, güneşin sararttığı, tozun kararttığı, bayat tavuk derisi gibi plâstik çiçekler!

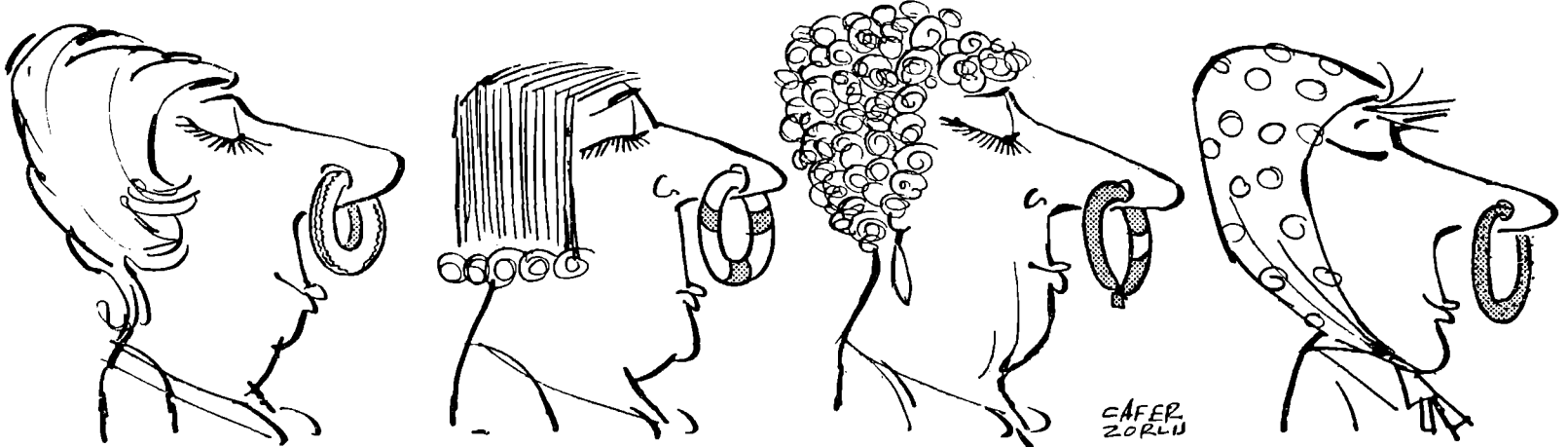
Ada gibi bir yeşillikler dünyasında, bir karanfiller, yaseminler, dünyasında yapma çiçek konur mu saksıya?.. Bunu Belediye görmez mi?

Belediye mi dedim?.. Pardon... Onun karakol yanındaki yolu battal ederek sözüm ona yeşil saha yaptırdığı biçimsiz kümbete ne diyelim?

İçimde bir şüphe var doğrusu: Bu Adaları çirkinleştirme derneğinin gizli üyeleri arasında acaba Adalar Belediyesi de var mı dersiniz?

ÇİMDİK

Yeni moda: «Kadınlar burunlarına halka takacak»

Şoförün karısı...

Kaptanın karısı...

Bakkalın karısı...

Memurun karısı!

PAZARTESİ :

Ranger, 7 Aya indi. Ranger 7 biliyorsunuz Amerikan uzay aracı. Yola çıktı, Ay'a vardı. Ve çektiği 4000 e yakın fotoğrafı yer yüzüne yolladı.

Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, Ay bile şiirini yitirdi artık. Sevgililerin hayallerine rüyalı duygular katan o sihirli yuvarlağın içiğini cıcığını Ranger 7 nin dört bin tane fotoğrafı ortaya koyacak. Ay, artık şairlerin değil, uzay bilginlerinin konusu.

Aman canım siz de, şairlerin Ay'ı emekliye ayırmasına şaşmayın. Şair dediğiniz kişinin ustası ne Ay'a metelik verir, ne güneşe, ne de dünyaya...

Bakınız Ömer Hayyam ne söylüyor:

Ben bıyıkları süpürge etmişim
meyhanede;
İyiymiş, kötüymüş; bırakmışım
ikisini de.
İki dünyayı karpuz gibi önüme
koysalar
Ne birine metelik veririm, ne
ötekine.

SALI :

Rudi adındaki Amerikalı modacı dünyayı birbirine kattı. Kaliforniya'da modeller çizmekle geçinen bu genç «Monokini»yi ortaya atar atmaz kıyamet koptu. Kadınları bir yana bıraktınız, devletlerarası bir mesele oldu monokini... Devlet adamları monokini için demeçler verdiler. Bizde bile hükümet üyeleri bu konuda konuştular.

Her şeye rağmen monokini gün geçtikçe yayılıyor. Rudi (monokininin babası) demiş ki:

— «Karımın göğüsleri güzel olsa monokini giydirdim ona... Eskiden Avrupanın kibar kadınları göğüslerini açıkta bırakan tuvaletler giyerlerdi. Şimdi devletler demokratik olduklarına göre her kadın modayı istediği gibi izlemekte serbesttir.»

Ve her kadın istediği gibi izliyor mu modayı?

Çoğu ülkelerde monokini yasak... Ama yasak masak pek dinlemiyor kadınlar.

Bizde bile monokini gilyenler görülmeğe başladı. Bir yandan çarşaf bir yandan monokini... Bu duruma ve modacının söylediğine göre dünyanın en «demokratik» devleti galiba biziz.

ÇARŞAMBA :

Monokinin en çok tutulduğu ülkelerden biri de İngiltere...

Soğukkanlı İngilizler göğüsleri dışarda kadını sokak ortasında görse, gene de başlarını çevirip bakmıyorlar.

Bir Fransız moda dergisi İngilteredeki monokini ve göğsü açık tuvaletlerin satışları için şu sevimli satırları yazıyor:

— «Göğsü açık elbiseler London'un bir büyük mağazasında teşhir edilmektedir. Ve daha çok taşralılar tarafından satın alınmaktadır. Çoğunlukla saygıdeğer ve ağırbaşlı kocalar, bu göğsü açık elbiseleri otuz kırk yaşlarındaki aile kadınları için arıyorlar... Yani kendi karıları için...»

Ve satıcı kızlara durumu şöyle açıklıyorlar:

— Özel kabullerde giymek için istiyor karım...

Şüphesiz taşradaki sürekli cansıkıntısını gidermek ve evin havasına bir parça fantazi katmak için...»

PERŞEMBE :

İstanbul'da her köşebaşında, her önemli kavşakta bir trafik işaret lambası vardır. Bir de polis...

İşaret lambası yanmaz, kullanılmaz, göstermelik gibi durur köşede... Polis de lambanın altında elini kolunu salıya salıya, düdüğünü öttüre öttüre işaret verir.

Bunca masrafla ve bunca zahmetle niçin dikilmiştir o köşelere trafik işaret lambaları?

Süs olsun diye mi? Fiyaka olsun diye mi?

Galiba öyle...

Hani çamaşır makinesi satın aldıktan sonra evin bir köşesine makineyi yerleştirip, çamaşırı gene eski usulle çamaşırcı kadına yıkattırarak evsahiplerine benziyoruz.

CUMA :

Türk vejetaryenlerinin pir'i Doktor Hasan Fehmi Cansever bir gazeteye demec vermiş. Diyor ki:

— Et yiycilik bir bakıma vahşet, bir bakıma da akıl hastalığına müptelâ olmak demektir.

Biliyorsunuz vejetaryenler et yemezler. Doktor Hasan Fehmi de uzun ve sıhhatli bir ömür için yalnız sebze yemeyi öğütüyor. Kimbilir belki de öğütlerini dinleyenler uzun ömürlü olurlar. Ama burada bizi en çok düşündüren uzun ömür kısa ömür değil doktorun et yiyci insanları için verdiği hüküm:

— Et yiycilik bir bakıma vahşet, bir bakıma da akıl hastalığına müptelâ olmak demektir.

Vallahi dünyanın haline bakarsanız vejetaryenlerin pir'ine hak vermemek imkânsız. Koskoca devlet reislerinden başlayarak en küçük yetkilisine kadar cümle âlem sanki çıldırmış. Vahşet deseniz tümen tümen... Amerikadaki zenci işkencesinden, Peruda yüzlerce kişinin hayatına malolan futbol maçına, Güney Vietnamdaki bitmez tükenmez savaşa kadar...

Kimbilir belki de insanlar et-obur olacaklarına, ot-obur olsalar, dünyaya da bir sükûnet gelecek insanlara da... Bir dene-meli.

CUMARTESİ :

İzmir'de Cemil Gökçe adında bir şahıs evlendirme bürosu açmış. Büyük rağbet gören büro çöpçatanlık işinde büyük başarı kazanıyor. 250 lira verdiniz mi şıp diye evleniyorsunuz. Daha doğrusu büro eliyle müstakbel zevcenizi veya zevcinizi bulmak işten bile değil... Siz yalnız 250 kâğıttan haber verin.

Ancak evlendikten sonra ne oluyor bu çiftler? Onu bilmiyoruz. Daha doğrusu biliyoruz.

Herhalde başlıyor bütün evliliklerdeki gibi bir gırgır...

Ama gırgıra varmadan da iş 250 kâğıtla bitmez ki! Evlendiniz mi, kiralık ev bulmasından tutunuz, evli dayayıp döşemesine kadar bir sürü yönü var. Gırgır, ancak durmuş oturmuş evliliklerde başlar.

Cemil Gökçe işini tam yapmak istiyorsa evlendirme bürosu yanına bir tane kiralık ev bulma bürosu, bir tane de taksitle ev eşyası satan büro kurmalı...

Ve hepsinin yanına bir de boşanma bürosu koyabildi mi, gel keyfim gel... Tam teşkilât çalışma başladı demektir.

PAZAR :

Neler öğreniyoruz? Bizim hürriyetin ve demokrasinin beşiği diye okuduğumuz eski Yunan ve Roma sitelerinde meğer ne baskı varmış. Bakınız aşağıdaki satırları Doçent İlhan Akın'ın yeni çıkan kitabından alıyorum:

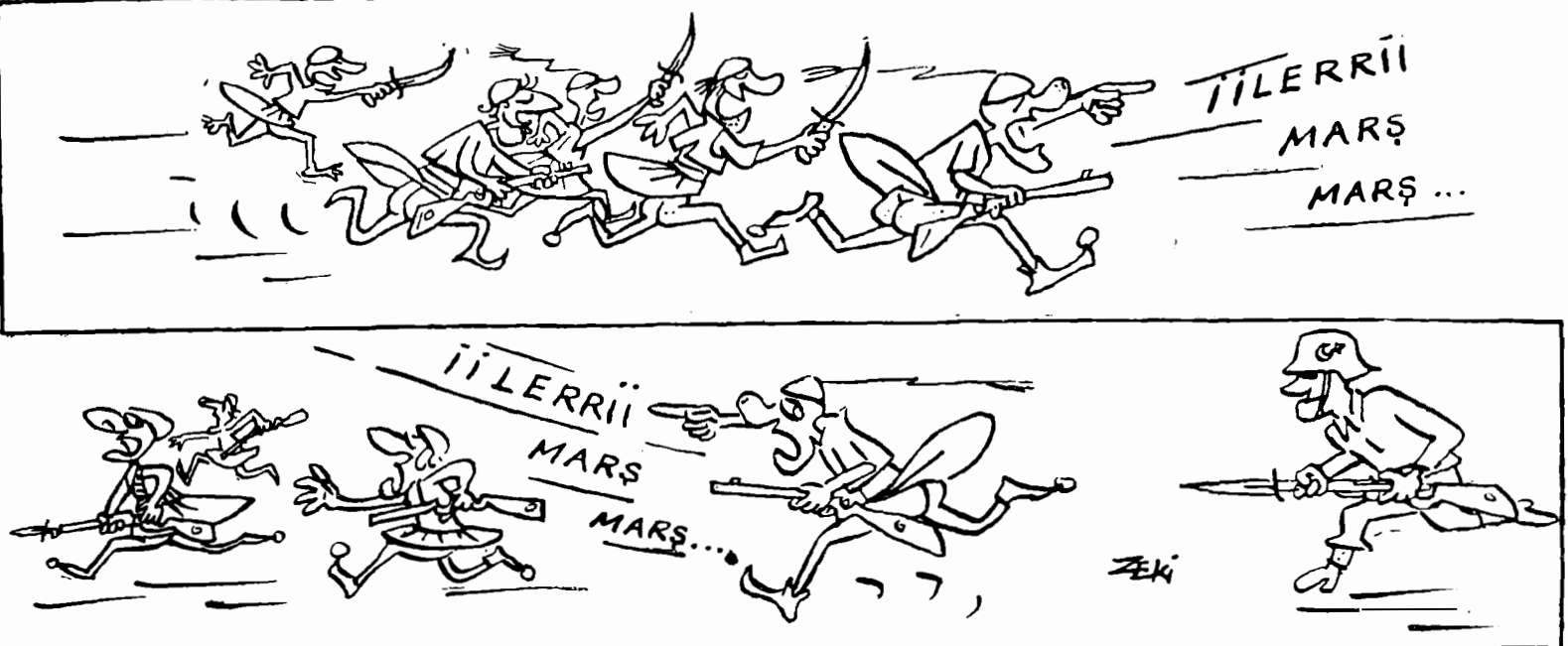
— «Birçok Yunan sitelerinde erkeklerin bekâr kalmaları yasaktı. Isparta sitesinde yalnız erkek bile cezalandırılırdı. Millet ve Marsilyada kadınların şarap içmesi yasak edilmişti. Isparta yasalarında kadınların saç biçiminin nasıl olacağı açıklanmış, Atinada ise kadınların yolculuğa çıkarken ancak üç elbise alabilecekları kaydı konulmuştu. Rodosta sakal tıraşı yaptırmak yasaktı. Bizansta evinde ustura bulunduran cezalandırılırdı. Ispartada ise herkes bıyıklarını kesmek zorundaydı.»

İşte demokrasinin beşiği sandığımız eski ülkelerde böylesine bir zorbalık varmış. Siz şimdi kalkın da tarih kitaplarına inanın bakalım.

Böyle sakal tıraşına, bıyık tıraşına, evlenmeye kadar karışan görüşen demokrasi mi olur canım?

Ouyor zahir. Bakın bizim yerli malı demokrasimiz de bir parça bu eski demokrasilere benze-miyor mu?

Benziyor, benziyor... Bizimki de sakallı bıyıklı bir demokrasi... Hem de öylesine ki yukarı tükürseniz bıyık, aşağı tükürseniz sakal... Biz de ortada şaşırmış kalmışız.

A... a... a... anayasa ve hanımlar:

Şeydi yüzü... Hücuma geçen Hüsnü atlısının ifadesi, onun yüzünün ifadesi kadar kararlı olmalıydı. Esmerdi. Pırıl pırıl yanan, fırıl fırıl dönen gözleri vardı. Bilgi dağarcığı doluydu, mantık dağarcığı şişkin. Eski zihniyetle yeni fonksiyonlar yüklenen bir müesseseye Umum Müdür yardımcısı olması bahis konuydu. Ondan başka yetkili aday yoktu zaten... Yetkisizi boldu.

Başbakanlık müsteşar yardımcısı, nice senelerin tecrübeli memuru, derin kültürlü Muhlîs Fer:

— «İyi amma, kadın» diyordu, «kadın... Umum Müdür yokken itâ amiri nasıl olur?»

Üniversite âmmeye hukuku profesörü, 27 Mayıs'tan sonraki Anayasa'da katıldığı bol, kırkını aşmamış, bol başarılı, bol şanslı (tahtalara dokunun) İsmet Giritli:

— «İyi amma kadın» diyordu, «kadın... İtirazlar olacak... Bir kadını bunca önemli bir müessesenin başına getirmek...»

Hacı'ya, hocaya, ağa'ya sorsak, onlar da aynı cevabı vereceklerdi... Ne farkı vardı hacı (Kasım Gülek dahil) hoca ağa görüşlerinin, aydın kişi görüşlerinden ki?...

Halbuki başka bir doğu devleti Parise 23 yaşında bir genç kıza bilyükelçi titriyle göndermekten kaçınmıyordu... Halbuki, o biçim devletlere bu adımları Atatürk attırmıştı... Halbuki... Halbuki... Ah halbuki!...

Kiplingin bir kitabı vardır, orman kanunundan bahseder: «Yazılmamış kanun» diye... Hışt, İsmet Giritli bey... O yeni... a... a... Anayasada (kekeliyorum söylerken), acep yazılmamış bir kısım mı var, biz hatunlara dair... Bilssek, bir bilsek!

Atatürk, kimse seni rahat bırakmıyor... Ben de bir seferlik sana sesleneceğim:

Sen yetişmemiş hatunlardan bile ille ve ille bir şeyler yapmak istedin... Şimdi yetişmişleri var, onları tekrar sarıp sarmalayıp, bir yuvarak sifıra çevirmek istiyorlar nedense... N'aapalım, söyle, n'aapalım?...

Yakında herhalde, «Efendim kadın, şer âlet» diye diye eski İspartalıların hastalıklı doğan çocuklara yaptıkları gibi, bizleri yüksecek bir kayadan fırlatırlarsa hiç şaşmam... Bu uyusuklukla fırlattırırsak ta hiç şaşmam!... Meheldir!...

Londra ve İzmir

Şıklık zerafet mevlûtta da tabii haklarını koruyacaktı, neden korumasın. Ciddiye kaçan bir moda prezantasyonu gibiydi mevlûtt... Esat Şerif'in mevlûdu... Herkesin dostuydu Esat Şerif. Kendisine karşı son görevlerini yapmağa gelmiş toplum kalabalıktı.

Hamdullah Suphi beyin hanımı tok sözlü Sayda hanım...

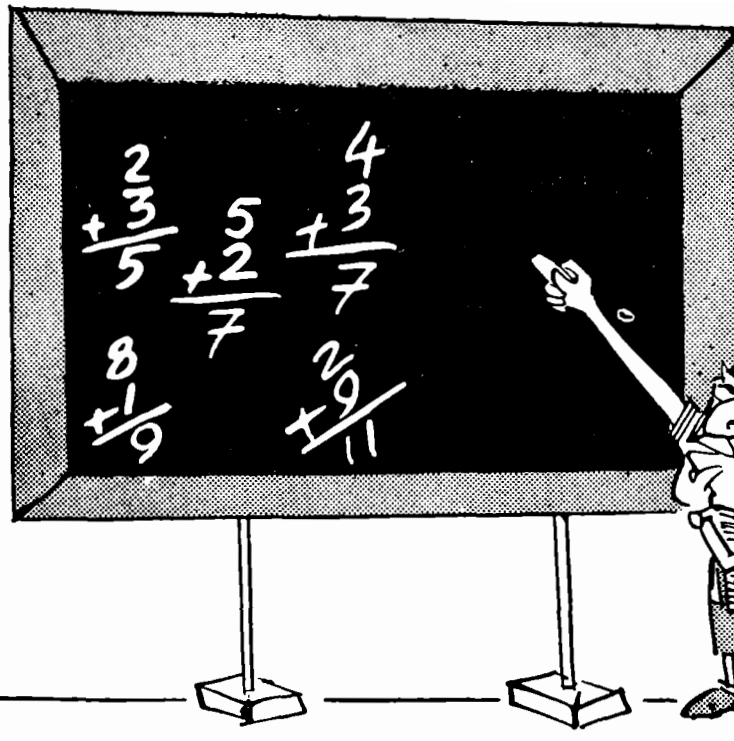
Mahruba Atay: Falih Rıfkı beyin hanımı

Senelerdir, zevcinin ölümünden beri dünyayı terkeden Galibe Okyar: Fethi Okyar'ın eşi.

Eski bir büyükelçinin eşi Fatma Menteş.

Talihin her cilvesinde ağır ve kendine yakın bayan Korur: Ahmed Salih Korur'un eşi...

Bu cins kalabalıktı işte kalabalık. Konuşuluyordu, pek öte dünyayla

CAFER ZORLU

— Topla, topla, topla... Bir türlü sıra çıkartmaya gelmiyor!..

ilgili olmyan konulardan, mevlût daha başlamamıştı. Son gelenlerden biri Mevhibe İnönü oldu. Herkes bir hışırdadı, kıpırdadı o girince. Sonra hışırtı, kıpırtı kesildi.

Gene konuşma hafif tonla devam ediyordu:

— Seyahatiniz nasıl geçti hamfendi?

— Amerikayı nasıl buldunuz?..

— Paris'i nasıl gördünüz?

— Ya Londra?..

Londra kelimesinde tesadüfen Akbaba kulak kabartmıştı. Tesadüfen valla billâ...

Mevhibe İnönü, sade, sakın her zamanki gibi, kendince cevaplandırıyordu her soruyu:

— Londra?... Ah evet... Londrayı bizim İzmir'e benzettim... Yapılının sağlamlığı, tıpkı İzmir... Tıpkı...

Nidalar, birbirine karıştı:

— Tıpkı...

— Tıpkı...

— Tıpkı!..

Evet zarf hamfendiler... Londra tıpkı İzmir'e benziyor, benzer, benzer, tıpkı bizim demokrasi hanım ablamızın, İngiliz demokrasisine benzediği gibi, benzediği kadar... Benzetmenin bana alt kısmına bir itirazınız var mı?... Efem?..

25 sene bu!

Bi' zamanlar... ŞEF, bir milletvekili adayını, listeden karalamıştı. Sebap?... Namı şanı pürüzlü bir iş adamıyla bir öğle yemeği yedi diye!...

Bi' zamanlar, yani 25 sene önce...

25 sene bu...

Bu sürede gençlikten ihtiyarlığa geçilir.

25 sene bu...

Bu sürede şef usulü «dediğim dedik»ten, demokrasi usulü, dediğim dediğe geçilir.

25 sene bu...

12 aşktan, on iki kayıtsızlığa geçilir.

25 sene bu...

İnga bebelikten seçmenliğe geçilir.

25 sene bu...

Dostlar birbirine düşman olur, düşmanlar dost.

25 sene bu...

Sadakat ihanet olur, ihanet sadakat...

25 sene bu...

Şiirini mi yazıyorum ne 25 senenin... Var mı ki şiiriyeti?..

Bi' zamanlar... Şef, bir milletvekili adayını listeden karalamıştı. Sebap?... Namı şanı pürüzlü bir iş adamıyla bir öğle yemeği yedi diye!..

25 sene önceydi... Lokomotif gibi geldi geçti bu seneler!... Lokomotif gibi!..

Nimet ARZIK

Türk çıkartmasına karşı Mısır, Makaryos'a silâh verecek. «Gazeteler»

Yazısız

Ç OK sıkılganımdır. Eh, bir insan gençliğini erkeklere mahsus tecrit kampları kabiliinden yatalı okullarda geçirir, toplum hayatına hazırlanmak için biyografilerinde «değerlerinin sevdikleri kadın tarafından bile anlaşılmadığı» belirtilen yanı kadınlara karşı ben-den farklı olmıyan beceriksiz ya-zarların mızırız aşk romanlarıyla kafasını şişirir, kollarının arasına sandalye alarak hayali sevgiliyle dans provaları yaparsa elbette ola-cağı budur.

Gün gelip kadın denen nesneyi tanıdığı zaman sandalyeye benze-miyen taraflarını görür. Elbette ya-dırgar.

Allem içinde veya erkek arkadaş-larım arasında bülbül gibi açılır, en çetin fikir meselelerinde aslanlar gibi kükrerim. Gelgelelim karşıma

DİŞ BAŞ AĞRISI

KENAN AKINCI

şöyle en rükküşünden açık ağızlı bir kuzcağız çıksa dilim dolaşır, betim benzim kaçır, ellerimi koyacak yer bulamam. Barışgüçlü askerî gibi ne yapacağını bilmez bir halde, aptal aptal bakınmağa başlarım.

Bizimkiler birkaç yerden kız istedikler bana. Kızların hepsi de «biraz safcana,» «iyi çocuk ama biraz aptalca» gibi yargılarla reddettiler. Biri daha da ileri giderek «Elin budalasıyla gül gibi kızların başını yakmak istiyorlar» demiş.

Benim aklımın erdiği yerlere on-ların aklı merdivenle çıkamaz ama ne yapayım ki şu sıkılganlık...

Ev halkımız beni bu konuda eğit-mek için ellerinden geleni yapıyor-lar. Babam ne de olsa eskilerden. Babayığıt adam:

— Kadın milletine yumuşak dav-ranmıyacaksın, diyor. Saçlarından yakaladığın gibi «yürü!» diyeceksin, tıpış tıpış gelecek o! Ondan sonra da günde üç öğün sopa atacaksın...

Babamın yüreğinde nasıl kosko-caman bir aslan yattığı belli ya, ne-dense bu aslan onun davranışlarına

en ufak bir etki yapmamıştı şim-diye kadar. Tersine annemden çok çekti adamcağız. Benim aracılığımla kadınlardan öc almak istiyor ol-malı.

Durum annemin verdiği öğütten de anlaşılıyor zaten:

— Kadınlara karşı uysal olacak-sın oğlum. Her sözüne evet diye-ceksin. O zaman kolayca evlenir ve gül gibi geçinirsin. Bak biz ba-banla evlendik, ne güzel geçinip gi-diyoruz.

Annem böyle konuşmağa başladı mı, babam, ya tavan tahtalarının aralıklarını sayar, ya da yakasın-daki toplu iğneleri çıkarıp tekrar dizer.

Eniştem de görüşünü açıkladı bz. konuda. Ha, eniştem dedim de akl-ıma geldi. Küçüklüğümde annem sandıktan çıkardığı elbiselerimize dikkatle bakar ve bazılarındaki de-likleri göstererek «güve yemiş» der-di. Ben bu «güve» sözcüğünü eniş-temden söz ederken kullandıkları «güvey» sözcüğüyle karıştırır, o koskocaman gövdesiyle eniştemin

kilitli sandığa neresinden girdiğini, ne maksatla elbiselerimizi yediğini düşünür dururdum.

Hani bazı kimseler vardır: Beş paralık şeyleri çok önemliymiş gi-bi pozlar alarak, ağızlarını şapır-datıp kaş göz oynatarak söylerler de pisi pisine zamanınızı alırlar. İşte o tiplerin en berbatlarından eniştem.

Pozunu aldı ve:

— Benim görüşüme göre, dedi, önce munasip bir kız seçilip düğün gönderilecek, efendim?.. Sonra söz kesilir Ondan sonra da nişan, ni-kâh, arkasından da düğün yapılır... Kabalık ettik ve eniştemin par-lak «görüş»ünü alkışlamadık.

Ben bir köşeye çekilmiş, sessiz sedasız dinliyorum. Öylesine acına-cak duruma gelmişim ki on yaşı-ndaki kardeşim de yardım elini uzat-mak zorunda kaldı.

— Ağabey, bana sorarsan, kadın-lara karşı.. diye başladı fakat anne-min babamı bile yıldırان çatık kaş-ları susturdu çocukcağız

Bir gün adamakıllı dişim ağrı-yor...

Evlenme meselesi mi?.. Onu çok-taan küiledim. Bekarlığın evlilikle değişilemeyecek büyük nimetleri olduğuna inandırmıya çalışıyorum kendimi.. ve epey de başardım bu işi.

Diş ağrısı dediğin de pek berbat bir şey. Durduğum yerde duramı-

yorum; geziniyorum boyuna. Öylesi-ne can sıkıcı, öylesine sinirlendiri-ci ki biri merhaba dese söğebilirim.

Dolaşırken bizim dayının fotoğ-rafnanesinin önüne gelmişim. Yal-nız başına çalışır; küçük bir fotoğ-rafhane... Kapının önünden geçip gidecektim ki, bizim dayı top gül-lesi gibi fırladı içerden.

— Hah, dedi, keşke Allahtan bir torba altın isteseydim. Benim söyle-bi beş dakikalık işim var; Allahaş-kına oturuver şurda...

Bir şey dememe kalmadan beni ite kaka içeri soktu ve uzaklaştırmak ekledi:

— O resimlerini verirsin, parası alındı!..

Çaresiz geçtim oturdum masanın başına. Masanın üstündeki resimler bulanık bulanık çarpıtı gözümü. Dişimin ağrısından hiçbir şey gö-recek halim yok.

Böyle kapalı yerler de büsbütün sıkır diş ağrıyan adamı. Ahh.. ulan dayı işin mi yoktu?!

Ağrı biraz kesilir gibi olunca re-simlere baktım: Üç müşterinin des-telenmiş vesikalık resimleri vardı masanın üstünde. Baştakiler bir kı-za aitti. Diğerleri -nifus kağıdın-dan koparılıp çoğaltılmış - yaşlı bir adamın ve pala bıyıklı birinindi. Pek berbat bir suratı vardı pala bıyıklının. Belki aranan birdir de polis çoğalttırmıştır.

Gene diş ağrısı başladı. Beş daki-kayı çoktan geçti ama dayı hâlâ yok. Hay beş dakikada canın çıkay-dı dayı gibi!.. Hem olduğum yerde tepiniyorum, hem acele acele hava çekiyorum ağzımın kenarından. Neyse ki geçer gibi oldu. Nöbet nö-bet çoğalıyor zaten.

Kız çok iyi tanıdığım biri: Biti-şikteki otelde ondan öte sıralanmış üç apartmanın sahibinin kızı. Es-kiden bizim mahallede otururlardı. Güzel bir kız. Hem zengin hem gül-zel... İnsan evlenirse böyle bir kıza evlenmeli işte. Ne var ki benden çok daha avantajlı gençler ona talip olmağa bile cesaret edemezler-di. Güzel alınımdaki çatık kaşlar en ufak ümitleri bile insafsızca han-çerleviyerdi. «İnşallah» diyorum içimden, «o gelmece resimleri al-mağa.»

Dişimin ağrısı uyandırdı dalgın-lığımdan. Gene ter ter tepinmeğe, hava çekmeğe başladım. Ağzımın aralığında dişimin üstüne çiğer-lerimin alabildiği kadar hava çek-i-yor. sonra «hahhhh» diyerek boşal-tıyorum.

Ağrı sızı arasında birden topar-landım. Tepinmeyi bıraktım. Öyle ya, gelmesi beklenen üç tane müş-teri var! Biri gelirse ve beni o hal-de götürürse!..

İyi ki öyle düşünmüşüm de elim-le çenemi tutup olduğum yerde zıp-lıyarak yaptığım acayip dansı bı-rakmışım... Birkaç saniye geçme-den kapıda bir kadın silüeti belirdi ve içeri süzülde. Fotoğrafların sahibi güzel Neriman'dı bu...

Nasıl edip de bir falso yapmama-lı şimdi?.. Allahın belâsı diş asıl marifetini böyle biçimsiz zaman-lara sakıyormuş: Bütün can yakma gücünü tophıyarak öyle bir hamle etti ki, oda çevremde dönmeğe baş-ladı. Hemen ilk yardımı yetiştir-dim: Hava çekmeğe başladım. Ken-dime gelir gibi olunca anladım ki bütün bunları yaparken aval aval kızın yüzüne bakmışım. Bu durum büsbütün perişan etti beni. Hava çekme işine devam ederek resimle-re uzandım

— Buyurun resimlerinizi!.. Elime aldı. Şöyle bir baktıktan sonra tekrar bana uzattı ve gülüm-siyerek:

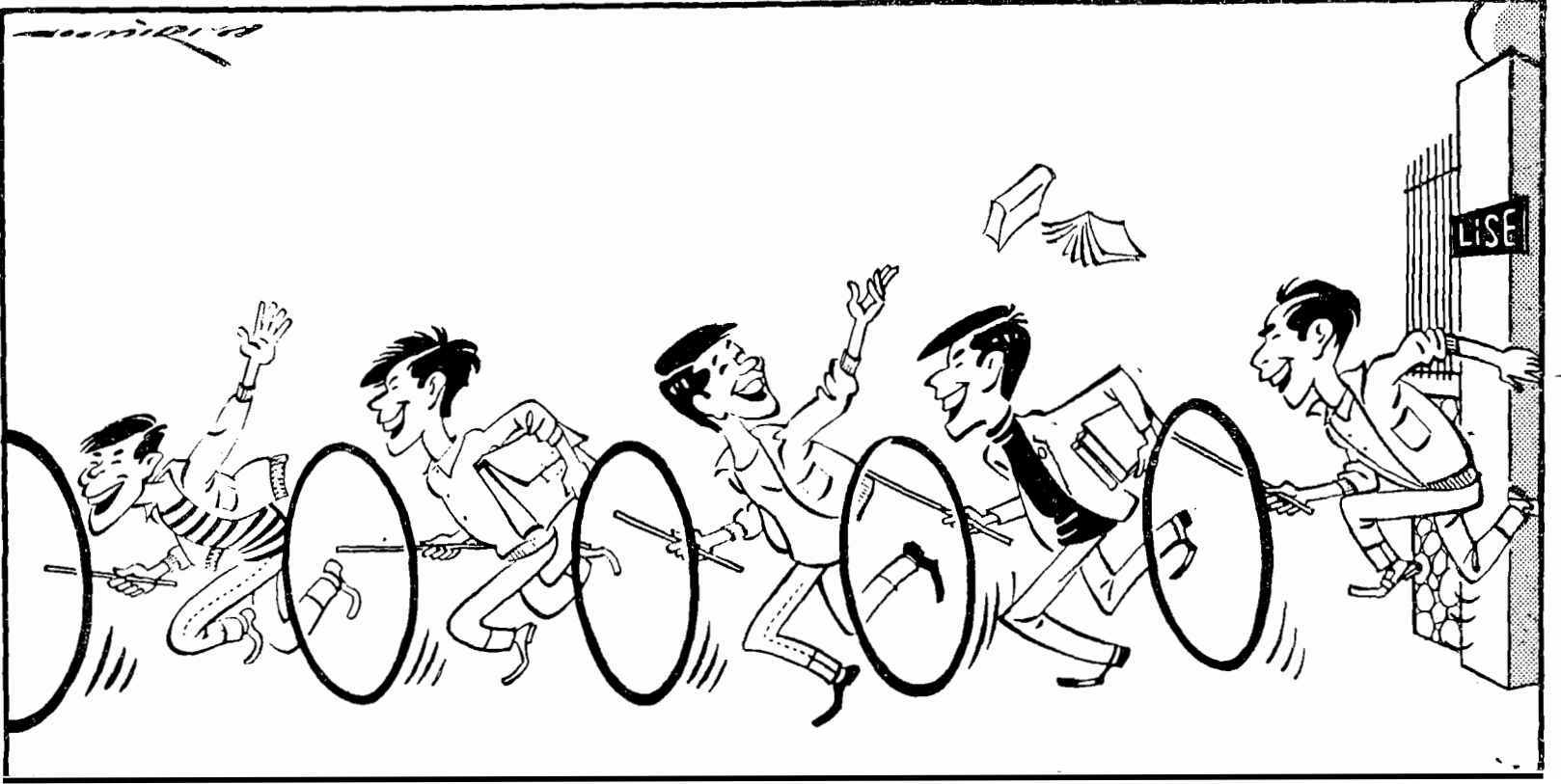
— Rica ederim Ali bey... Bu re-simler o kadar çok mu benziyor bana? dedi.

Aman Allah!.. Tutmuş, bıyıklının resimlerini vermişim kıza...

«Maraş Sanat Enstitüsünden iki öğretmene yapılan ihtar paralı ilânla gazetelerde ya-ynlandı.» — Cumhuriyet —

Milli Eğitimde: Çağdaş terbiye!

— İşte böyle, aldığımız sıfırları çevire çevire okuldan uzaklaşıyoruz!..

— Affedersiniz... Çok affedersiniz...

Asıl resimleri uzattım. Bir yandan kız çıkıncaya kadar yüzüm ağrı sızı anlamı almasın diye hava çekiyorum.

Resimleri aldı ve tuhaf tuhaf bakıp gülmüşedikten sonra çıktı.

Ben külçe gibi çöktüm sandalyeye. Ama durduğum yerde duramıyorum ki. Ağlıyacağım nerdeyse. Hele şu kızın karşısındaki durumumdan sonra... Gene elimle çenemi tutup tepinmeğe başladım. Öyle yapınca ağrıyı gürültüye getirip unuttur gibi oluyorum. Ulan dayı nerdesin?!

Biraz sonra dayı göründü. Hemen yerimden fırlayıp homurdana homurdana çıktım. Doğru dışçıye yollandım.

Birkaç gün sonra pembe zarflı bir mektup geldi. Neriman'dandı:

«Ali bey,

Vaktiyle mahalle komşusu olduğumuz için sizi iyi tanıyorum. Okul hayatınızdaki başarılarınızı da işli-tiyorduk. Bu bakımdan zekânızdan şüphem yok.

Ne var ki ben sizi başını kitapların arasından çıkarmıyan pısırık biri sanıyordum. Meğer ne ateşli bir kalbiniz varmış... Onlar ne derinden iç çekişlerdi öyle. Sıkılgan olduğunuzu biliyordum, fakat sıkılganlığınızı da kıbarlığınızı da unutturacak kadar ateşli bir kalbiniz olduğundan habersizdim.

O hıyıklı adamın resmini vere-rek yaptığınız şaka da fevkalâdeydi doğrusu.

Utangaçlık sıkılganlık yüzünüzü kızartıyor fakat kalbinizin sesi olan iç çekişlerinizi susturamıyordu.

Siz tam benim aradığım erkeksiniz.

Aşkımı kabul edeceğinizi, beni hayal kırıklığına uğratmıyacağınızı umarım.

Sevgilerimle.

Neriman

Mektup bizim ailede bayram sevinci yarattı. Bu kıızı elden kaçırmamamı, görüşüp konuşarak işi ilerletmemi hararetle sağlık verdiler.

Sabahleyin evden çıkarken küçük kardeşim çıktı önüme:

— Ağabey, dedi, akşam söyleye-

medim ama beni dinlersen sakın görüşüp konuşma. Mektupla idare et vaziyeti ki senin ne mal olduğun anlamasın...

— Ben ne malmışım ulan! diyerek üzerine yürüdüm, kaçtı.

Fakat gene de dinledim çocuğu: Mektupla idare ettik.

Şimdi çok şükür diş ağrısının kazandırdığı baş ağrısıyla geçinip gidiyorum.

Kenan AKINCI

Soya fasulyası ve Amerika...

Bilmem ki neden herkesin hayali kırık dökük... Kıbrıs meselesinde Amerika şöyle mi yapacaktı, böyle mi edecekti diye... Ne bekler biraz tarihten çimlenen, tecrübeden pay alan, gözü de tamamen kör olmayan insan kısmı bilmem ki...

Size çok basit bir örnek vereyim: Fasulya örneği.. Soya fasulyası... Soya fasulyasında yüzde.. korkulacak miktar kolestrin varmış... Eskiden korkmazlardı kolestrinden. İsmi öğrendikten sonra korktular!

Bu Amerikanın topraklarının bazılarını nehir suları sürüklemiş, bazı yerlerde. Sürüklemesin diye soya fasulyasını ekermiş Amerika.. Tutarmış toprakları bu bitki...

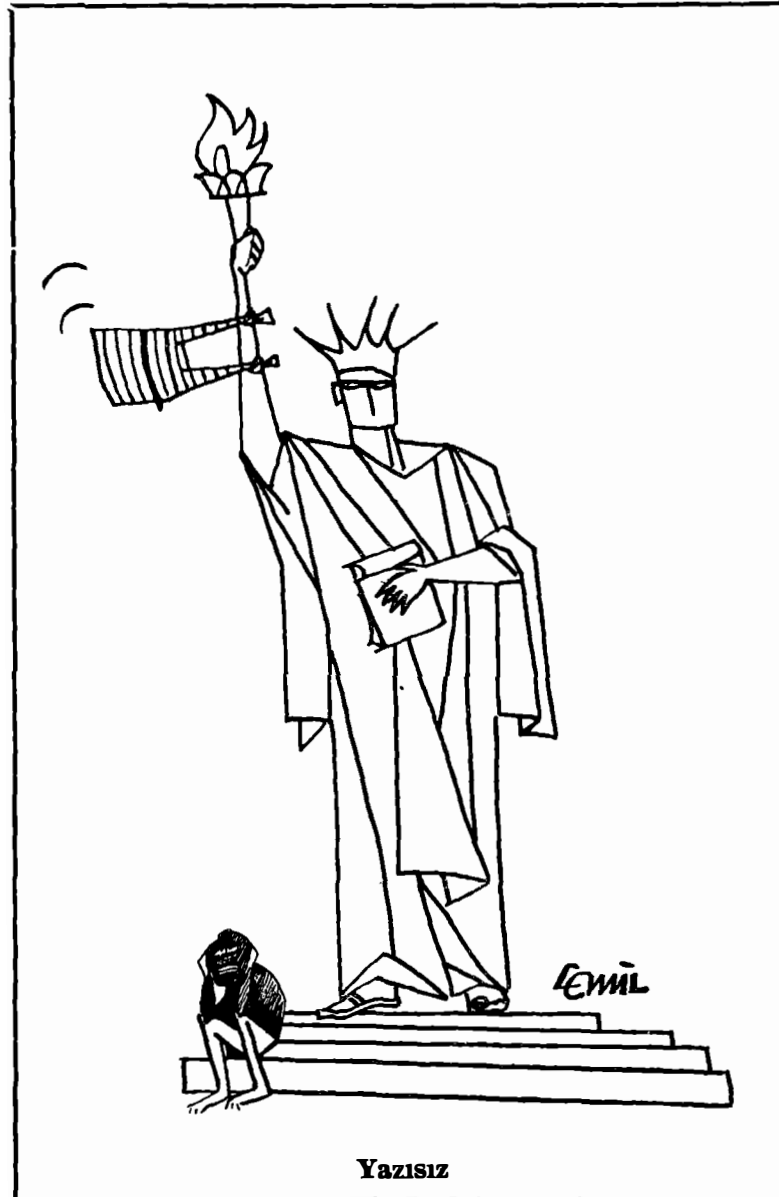
Tutarmış amma, her sene ekildiği için de müşteri lazım, enayice bir müşteri!.. Bula bula kimi bulmuşlar dersiniz?... Bulmuşlar işte, ve o müşteriye soya fasulyasını satmak için, soya yağının propagandasını etmişler Göbelse taş çıkartırcasına!

Derken efendim varsın kolestrinli olsun, ve vücutta arızalar yapsın, kilosunu üç buçuk liraya soya yağını, babadan gördüğümüz kehribar gibi ve fakat kilosunu onbirbuçuk liradan zeytinyağına halk tercih etmiş ve almış... Amma kalbler bozulmuş (zaten bozuk), amma nefes tıkanmış (zaten tıkanık)!

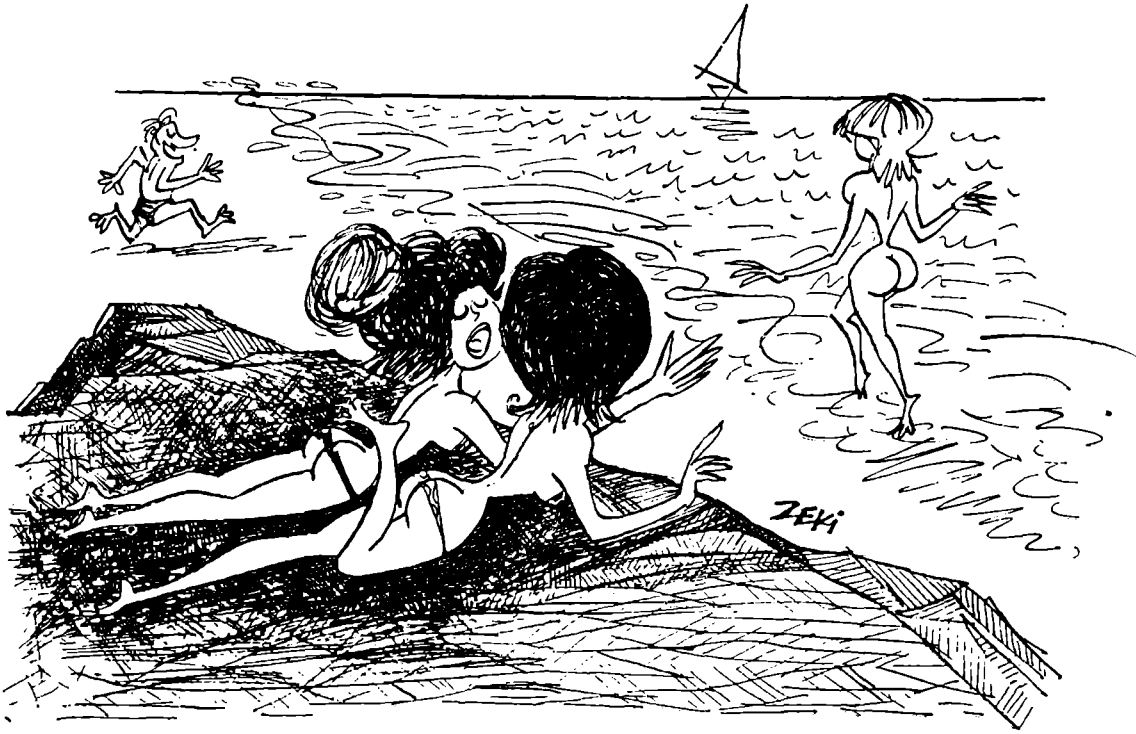
İşte büyük dostumuz Amerikanın her yardımına aşağı yukarı, böyle!.. Kolestrinli soya fasulyasınca!..

Not: Bu sene müşteri olarak bizden vazgeçmişler ve İspanyaya satmışlar soya fasulyasını...

Bir taraftan çok memnun olduk... Bizden şey... Bizden şey toplumlarda da varmış dünyada diye... Oh, insan rahat ediyor!

Yazısız

— Yine bizim bir parça utanmamız var, şekerim. Onun hiç yok!

Olmasın

Avlar pek çoğalmış bu bir «Sökün»mu?
Hedefin yanlış bir nişan olmasın.
İşin baştan aşkın olsun, mümkün mü:
Aşka ayıracak zaman olmasın?

Şimdi Mecnun sakın, Leylâ derbeder,
Salonlara girer, plâja gider.
Şu dar pantolonlu sarışın dilber:
Sakın aradığın canan olmasın?

Saygısızlık etme, kaba görünme,
Cinsiyetin, adın hep gider güme!
Kalb işleri benzer bir kördüğümce,
Hele mevsim bahar, nisan olmasın!

Cıvcivler büyümüş olmuşlar piliç,
Birlikte gez, eğlen, beraber ye, iç!
Gönlünün kapısı kapanmasın hiç,
Sonunda ahvalin duman olmasın!

Durgunsan sıfatın pısırik kalır,
Azgınsan boynunda ısırık kalır.
Evliysen ya çürük, ya tırmık kalır
Bu yaran Hanıma ayan olmasın!

«Bu nasıl şey?» diye düşünme Abi!
Sözler de, renkler de zamana tâbi!
Şu hükme erişmiş Üstad Farabi:
Cins-i lâtif olsun, yaman olmasın!

Salâhattin KUTLU

Genç dul

Genç ve oldukça güzel bir kadındı. Zengin kocasının ölümünden sonra nedense kendine uygun bir kısmet bulamamış, şansına küsüp kapandığı evinde tek başına yaşar olmuştur. Kimseyle görüşmüyor, gezmeğe çıkmıyor, bakkal, kasap, sebzeçi gibi yerlere bile kendi gitmeyi, komşu çocuklarını gönderiyordu.

Bu, sokağa çıkma korkusu, deniz mevsiminin ortalarına kadar sürdü. Sıcak bir öğle üstü perhizi bozup, semtin karakoluna gitti. Komiseri görmek istiyordu. İsteğini yerine getirdiler.

— Ah efendim, dedi komiser. Henüz ölen kocamın yaşı ile yaşıyan namuslu bir kadımdır. Onun temiz ismine leke sürdürmemek için gerektiğinden daha titiz davranıyorum. Fakat karşımdaki komşunun oğlu, beni baştan çıkarmak için mümkün olan her şeyi yapıyor. O ahlâksızdan beni kurtarmanızı rica ediyorum.

— Ya... Neler yapıyor? İşaret falan mı ediyor?

— Hayır!

— Mektup mu yazıyor?

— Hayır!

— Gece kapınızı mı çalıyor?

— Hayır!

— Peki, ne yapıyor?

— Efendim, benim yatak o-

— Kabağın

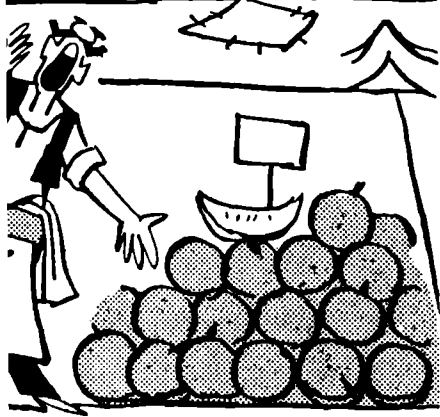
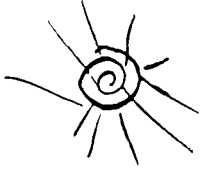
damla onun yatak odası karşı karşıyadır. Her sabah -kalkar kalkmaz camı, perdeyi açıp, karşımda çıplak soyunarak kollarını bacaklarını oynatıyor, yapmadık şey bırakmıyor!

Komiser, genç dulun ricası üzerine yanına bir memur verip, delikanlıyı suçüstü yakalatmak için gönderdi.

İki saattir pencerede çıplak genci bekleyen polis, artık usandı. Sonunda, genç dudu çağırıp sordu:

LA FER
ZORLU

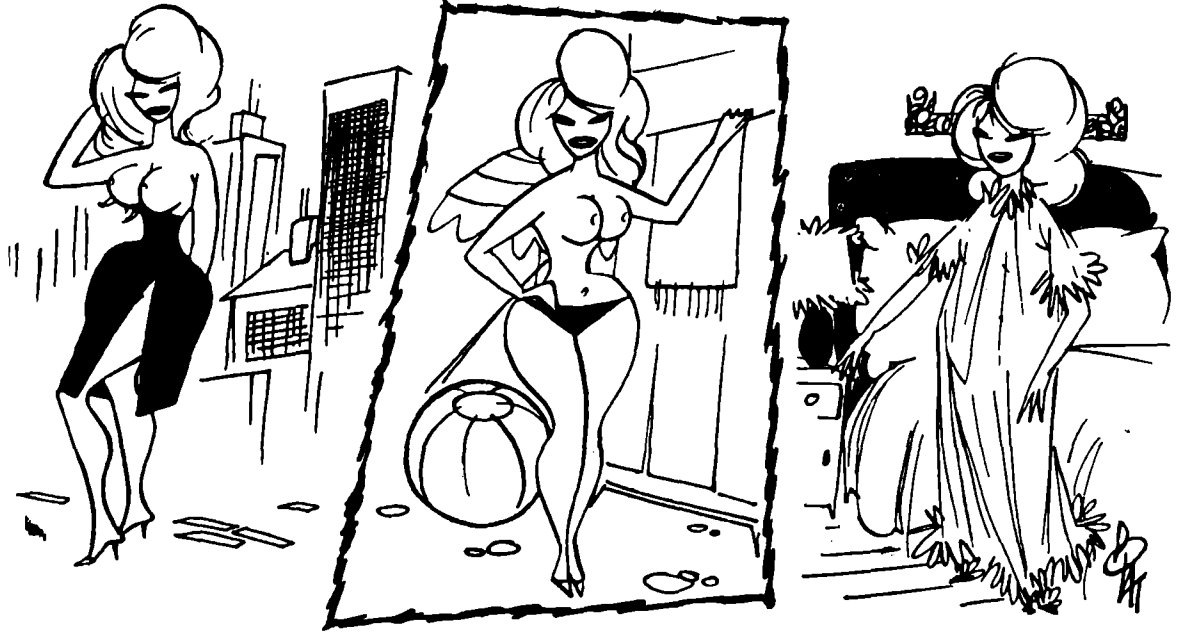
ra yok!..

— Affedersiniz bayan, geldiğimden beri bekliyorum ama, hiçbir şey göremedim.

— A... Evet, o pencereden görünmez.

— Ya nereden görünür?

— Köşe penceresinin yanına masayı çekiniz, şu sandalyeyi de üstüne koyunuz, siz de onun üstüne çıkınız, biraz da ayaklarınızı kaldırıp bakarsanız, komşunun oğlunu çırl çıplak görürsünüz!

Yazısız

Gezi dönüşü

Karı koca, İtalya gezisinden yeni dönmüşlerdi. En çok nereyi beyendiklerini soran komşusuna, kadın,

— Ben, dedi, İtalya'nın her tarafını beyendim. Bütün şehirleri birbirinden güzel. Fakat kocam, en çok Venedik'i sevdi.

Komşusu güldü,

— Tabii, dedi, Gondollar, sere-nadlar, kanallar çok romantiktir.

Kadın dudak büktü:

— Yok canım, onun için değil. Otelde durup bütün gün pencereden balık tutuyordu da...

Tanımıyorum ki...

Kadın, kocasına çıkışarak,

— Farketmişsiniz, dedi, komşumuz Hasan bey her sabah işe giderken karısını öpüp, Allahais-mariadık diyor. Sen neden böyle yapmıyorsun?

Adam,

— Ne, ben mi? diye bağırdı. Yahu, kadını ancak bir iki kere gördüm!

Sarayım mı?

Plaj büfesinden sandviç alı-yordu. Tezgâhtar,

— Yiyecek mısınız, yoksa gö-türecek mısınız, diye sordu.

Güzel kız, tatlı tatlı gülmüşü:

— Meraklanmayın efendim. Önce yiyeceğim, sonra da götü-receğim!

Olmiyan şeyler

Her «Off.. Aman» her «Medet!» çeken şantör değildir. Domuz, dana kasabı operatör değildir.

İnsana her batan şey muafiyet sağlamaz Çuvaldız, iğneli söz bir enjektör değildir.

Büyük adım atarak, büyük söz söyleyerek Sahneye çıkan herkes büyük aktör değildir.

Şimdi çalıklardan yün toplayan şu berduşa İleride der misin fabrikatör değildir?

Her derde şifa verir üfürükçülerimiz, Kuduza aşı bulan odur, Pastör değildir.

Dairede kâtip te, odacı da sinirli, Poz hastası sadece Bay direktör değildir.

İyi iş altı ayda çıkarmış acelen ne?

— Bey birader kafa bu, kafa motör değildir.

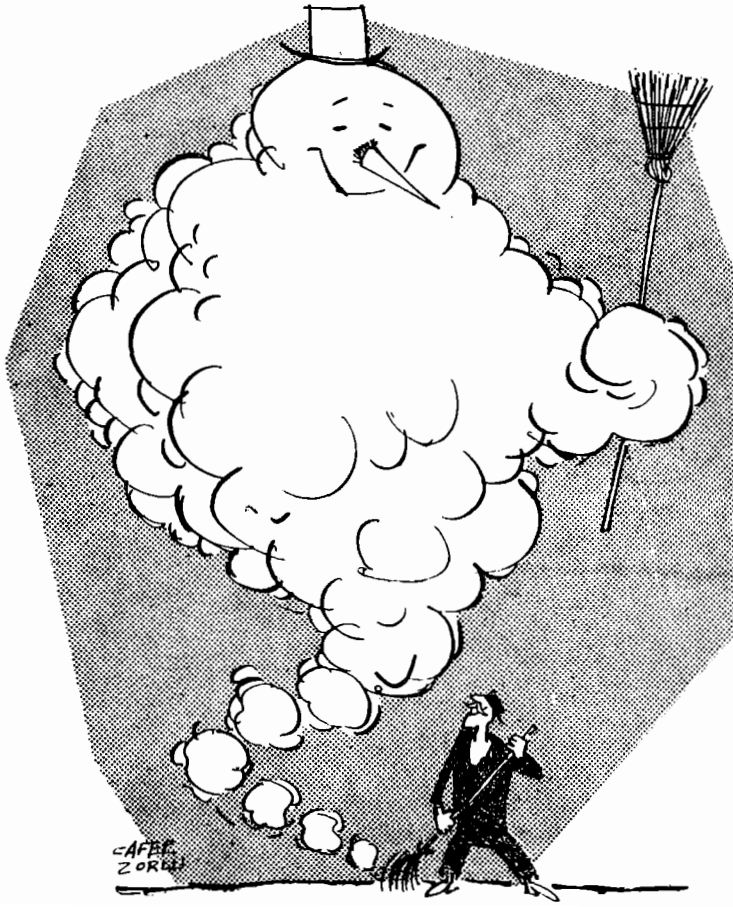
Mektup, çiçek boş masraf, dolgunca bir çek gönder; Sevgilin aşk babında pek amatör değildir.

Af bilmez, özür bilmez, savunma hakkı bilmez Neron Hanımlar kadar tam diktatör değildir.

Çıkarıcı ahbabların yüz verme hiç birine; Dalkavuşun kuyruğu vantilatör değildir..

Salâhattin KUTLU

Tozdan adam!

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1

İstanbul

Telefon : 22 43 84 - 22 43 85

Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER

İstanbul
Ankara
İzmir
Adana
Bursa
Diyarbakır
Erzurum
Eskişehir
Konya
Zonguldak

A.B.D.
Almanya (Federal)
Almanya
Avusturya
Avustralya
Belçika
Bulgaristan
Çekoslovakya
Danimarka
Fransa
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsrail

DIŞ MUHABİRLER

İsvet
İsviçre
İtalya
Japonya
Lübnan
Macaristan
Norveç
Pakistan
Polonya
Portekiz
Romanya
Yugoslavya
Yunanistan

Baskın Sıra

Pitigri'nden: Adnan Tahiroğlu

İMTHAN kurulunda üç kişi vardı. Üçü de kendi sahalarında rakipsiz sayılan birer psikoteknik profesörüydüler. Kurul başkanı son olarak karşısına çıkan adaylardan birini hor gören bir ifadeyle süzdükten sonra homurdandı:

— «Çıkabilirsiniz...» Ve sekretere dönerek ilâve etti: «Sırada kim varsa gelsin.»

Sekreter elindeki listeye bakarak yüksek sesle bir isim bir de soyadı okudu. Hademe, koridora çıkarak aynı ismi ve soyadını daha yüksek sesle tekrarladı.

Sakin adımlarla salona giren Arthur Manhattan imtihan masasının başına oturdu. Kendine son derece güvendiğini hiçbir şekilde belli etmiyordu.

Kurul başkanı önce genç adama, sonra önündeki dosyaya, daha sonra da iki arkadaşına bir göz attı... ve sorulara geçti:

— «Bir çobanın on yedi koyunu varmış. Dokuzu müstesna bunların hepsi ölmüş. Kaç koyun kalıyor çobana bu durumda?...»

O ana kadar imtihana giren adayların hepsi gafil avlandıkları için on yediden dokuzu çıkarmak suretiyle hep «sekiz kalır» şeklinde cevap vermişler.

Aile toplantıları ile kahvelerde sık sık rastlanan bu kabil oyunları dikkate alırsa insan beyninin hassas bir terazî ve kusursuz bir cevaplar makinası olmadığı derhal meydana çıkacaktır.

Arthur Manhattan gözlerini masanın bir notasına dikerek iki üç saniye düşündü. Sonra cevap verdi:

— «Dokuz kalır efendim.»

Başkan, elindeki dosyanın yapraklarını karıştırıyordu. O gün, henüz hiç kimseye sorulmamış suallerden birini buldu:

— «Bir sepet tasavvur edin... İçinde bir miktar yumurta var... Bu yumurtaların sayısı her dakikada bir misli artıyor. Bir saat sonra sepet tamamiyle dolmuştur. Yarısının dolması için ne kadar zaman lâzım gelmiştir acaba?...»

(Bu suale herkes yarım saat şeklinde cevap vermetedir nendense)

Fakat genç adam uzun boylu düşünmeğe bile lüzum görmeksizin:

— «Elli dokuz dakika...» demiş ve susmuştur.

Başkan devam ediyor:

— «Dağları, dereleri, uçurumları, göktürmalayanları hesaba katmaksızın arz küresinin etrafını 40 milyon metre uzunluğunda... yani...»

Delikanlı cümlelerin ucunu yakalamıştı:

— «Yani üstüva hattı kadar...»

— «Şimdi size soruyorum... 40 milyon metre uzunluğunda bir kordelâ alsak bunu arz küresinin etrafına sarsak, sonra da bu kırk bin kilometrelik kordelâya bir metre daha ilâve etsek... başka bir deyimle 40 bin kilo-

metre artı bir metre olursa, bu kordelâ dünya yüzeyinden ne kadar yükselebilir?...»

— «Sadece iki karış kadar... Zira bir daire bir metre nispetinde artarsa, kutur da otomatik olarak...»

Genç adam böyle söyleyerek bir metreyi 3,14 e bölmüş sonra da yekûnu okumuştur.

Şimdiye adar yaptığı imtihanların hiçbirinde böylesine doğru cevaplar verene rastlamak imkânını pek bulamayan kendini beğenmiş psikoteknik profesörü hayretler içindeydi. Bir an için bir kurul başkanının ne kadar tarafsız olması lâzım geldiğini bile unutarak güleç bir ifadeyle adamı kaşı ile, gözü ile ve bütün kafası ile tasdik etmekten kendini alamadı:

— «Başka bir konuya geçelim öyle ise. Yeşille kırmızı renkler arasında daha az görünen hangisidir?...»

— «Yeşildir efendim... Çünkü bu rengin dalga uzunluğu kırmızıya nazaran daha geniştir.»

— «Bu da tamam. Genç bir kadın ormanlık bir yerde sevgiliyle buluşmak için evden çıkıyor. Kocasî çok kıskançtır ve karısından şüphelenmektedir. Fakat dürüst bir adam. İle de müspet bir delile sahip olmak için eşini kendisine fiilen ihanet ederken yakalamak istiyor. Bu maksatla da peşine takılmıştır. Kadın, ormanın belirli bir yerinde sevgili ile buluşuyor. Tam sarmaş dolaş olacakları sırada çallaların arasından bir haydut çıkmış, tabanca tehdidi ile kadının mücevherlerini ve çantasını almağa kalkışmıştır. Kadın avaz bağırarak karşı koyuyor. Haydut bakıyor ki iş uzayacak, onu gırtlığından yakaladığı gibi yere yığıyor... Erkek, sevdiği kadının imdadına koşacağına kaçmayı daha tercihe şayan bulmuştur. Kocasî, suçüstü yapmak imkânını elde edememiş olmakla beraber karısının şu herifle kendisini aldattığına kanaat getirmiştir. Tanrının bu adaleti karşısında büyük bir memnuniyet duyuyor ve bağırıyor: «İhanetin sonu budur işte... Daha beterine de müstahaksın...» Sonra ellerini cebine sokarak oradan uzaklaşıyor... Bir yandan da ıslık çalmaktadır. Meydanı boş bulan haydut da kadının hesabını gördükten sonra varını yoğun-

nu alıp kaçıyor. Sual: Bu üç kişiden hangisi daha suçludur?...»

— «En suçlu haydut tabii...»

— «Bravo...» diye profesörlerin tiçü birden bağırdı. «Bravo.»

Genç adam buna benzer diğer bütün soruların cevabını da dosdoğru vermişti. Böylece, test imtihanı çok başarılı bir şekilde sonuca bağlanmış oluyordu. Arthur Manhattan yirmiden fazla aday arasında birinci gelmişti. Hem de kıyasıya hakkedilmiş bir birincilikti bu. Onu, Ontario Gölü sahilindeki bu büyük endüstri merkezinin «Halkla Mü-nasebetler Servisi»ne şef tayin ettiler. Hemen vazifeye başladı. Mükemmel bir maaştan gayri güzellik kraliçelerinden farksız bir sürü de kâtibesi vardı.

İşin içyüzü ancak birkaç yıl sonra meydana çıkacaktı. Genç adam, bu büyük endüstri merkezinin açtığı test imtihanına girmeden bir süre evvel, uzun zamandır üstünde çalıştığı psikoteknik dosyayı tamamlamış ve yakın arkadaşlarından biri vasıtasıyla bu merkeze satmıştı. Dosyanın kapağında «Çok Gizlidir» kaydı bulunuyordu, alım satım mukavelesine göre de bunu kullanmak hakkı sadece alan müesseseye aitti. Kopyaları dahi imha edilmişti.

Amerika'da çok önem verilen test imtihanları doğrudan doğruya psikolojiye dayanan bir metod. Aday, sorulan suali süratle kavramağa, gerekli cevabı da yine aynı süratle vermeğe mecbur. Soruyu bir anda kavramak için çok hassas, süratle ve doğru olarak cevaplandırmak için de fazla zeki olmanız icabediyor. Psikoteknik tâbirinden maksat da bu zaten.

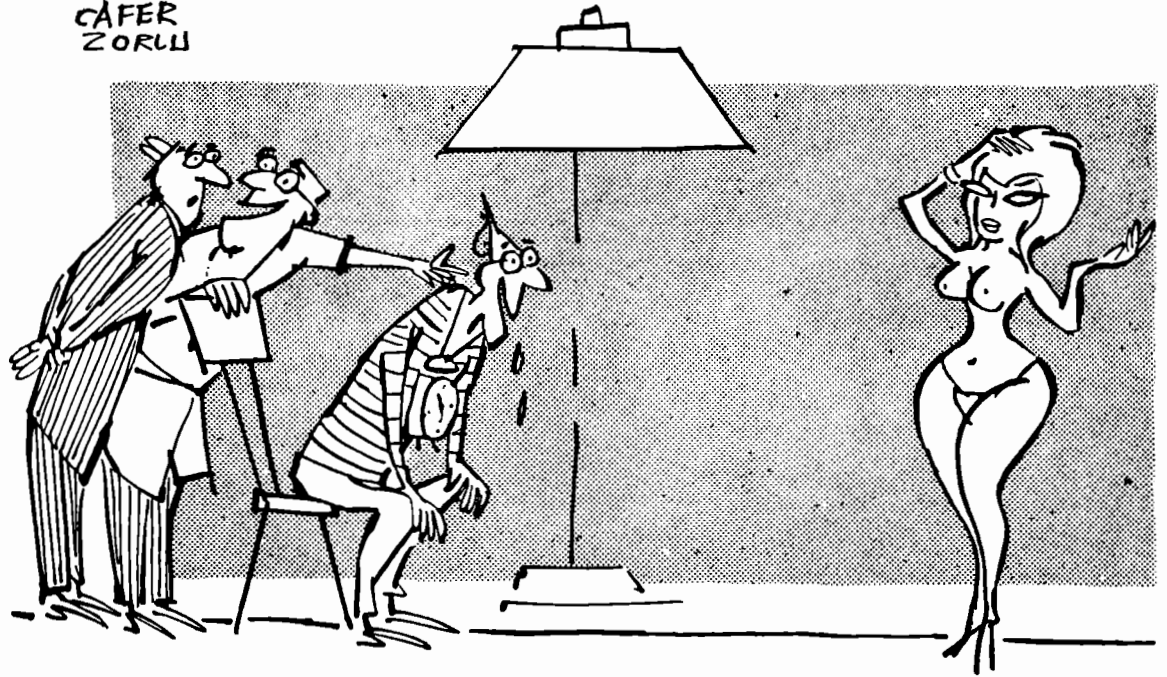
Yeni bir metod olduğu iddia edilemez... İlim olarak ortaya çıkmadan çok evvel de pekâlâ vardı. Torununun zekâsını ölçmek gayesiyle yıllarca evvel «Bir kilo pamuk mu daha ağırdır yoksa bir kilo kurşun mu?...» şeklinde sual soran büyükbaba da farkında olmayarak psikoteknik yapıyordu.

Bu suale: «Amma da yaptın büyükbaba?... Kurşun da bir kilo, pamuk da bir kilo olduğuna göre ikisinin ağırlığı eşittir...» şeklinde cevap alan adam durumu iftiharla komşusuna anlatmış o da kendi torununa aynı suali sormuş ve doğru cevap almıştı. Çünkü birinci büyükbaba, ikinci büyükbabaya durumu anlatırken, birinci torun da komşu toruna aynı şeyi gizlice açıklamış bulunuyordu.

Endüstri merkezindeki imtihanı birincilikle kazanan Arthur Manhattan, foyası meydana çıktığı için her an kovulmayı bekliyordu. Fakat kovmak şöyle dursun maaşına hatırı sayılır bir zam yaptılar... Yanına da güzellik kraliçelerinden farksız birkaç sekreter daha verdiler. Çünkü psikoteknik kaidelerine göre bu kabil bir davranış hileye değil üstün bir zekâyâ delâlet ediyordu.

Çeviren:
Adnan Tahir

CAFER
ZORLU

Doktor — Monokiniden sonra şokini ile şok tedavisi yapıyoruz!

Tarihi olaylar

Buraya geldiğimden beri ikinci defadır ki, İngilizlerin Bayramları ay sonuna rastlıyor.

Bakıyorum, 34 günlük uzun bayramlar olduğu halde, yok maaşlar bayramdan önce verilecekmiş, yok bayramdan sonraya kalacakmış gibi bir problemleri olmuyor. Oysa, bizde, hatırlarım: «Efendim, Denizcilik Bankası yılbaşından önce verecekmiş de, filanca kurum bayramdan sonraya bırakacakmış ta» diye gazetelere geçen büyük problemler çıkar ortaya.

Buradakilerin ve genellikle Avrupalıların ceplerinde paraları olduğu için tarihle pek ilgileri yok... Biz de parasızlıktan ötürü, tarihimize fazlaca düşkünüz galiba!

Aydede'ye seyahat

Bilirsiniz, Batı dünyasının hükümetleri Washington'a başarılı seyahatler yaptıkları nisbette kuvvetlenirler ve seçimlerde oy toplama şansı ona göre artar.

Komünist dünyasının hükümetleri de Moskova'ya başarılı seyahatler yaptıkları nisbette kuvvetlenirler ve iktidarda kalma süreleri uzatılır.

Yani bir kısmı amcasına, bir kısmı da dayısına gider...

Bu durumda zavallı Johnson'la Krucef de ne yapsınlar?... Oy ve iktidar şanslarını arttırmak için onlar da Aydede'ye gidiyorlar!

Londra'dan notlar:

Merkezden olsun!

Et fiyatları, işçilerin boykotları, kasapların oyunlarına dair gazetelerde çıkan haberlerden anlaşılıyor ki, memleketimizde yurttaşın tenceresine giren etin miktarı azalmış.

Bir ev falan aramaya çıktığımızda «aman, biraz merkeze yakın olsun!» deriz ya?... Artık, tencerelerimizin içine giren et parçası gitgide öyle azalmağa başladı ki, yemekler için de «Aman çömeğin merkezindeki ete biraz yakın tarafından olsun!» diye tâbirler kullanacağı benzeriz.

Güneşle beraber...

Christine Keeler skandali geçen Temmuzda çıkmıştı ortaya...

Sunday Mirror ve diğer bazı gazetelerin iddia ettikleri doğru ise, bir Lordla bir gangster arasındaki cinsî sapıklık skandali de Temmuzda ortaya çıkmış oluyor.

Biliyor musunuz, havası daima kapalı Londra'yı sizlere tarif edebilmek için «Daimi güneş tutulması altında bir şehir» demek geçiyordu aklımdan.

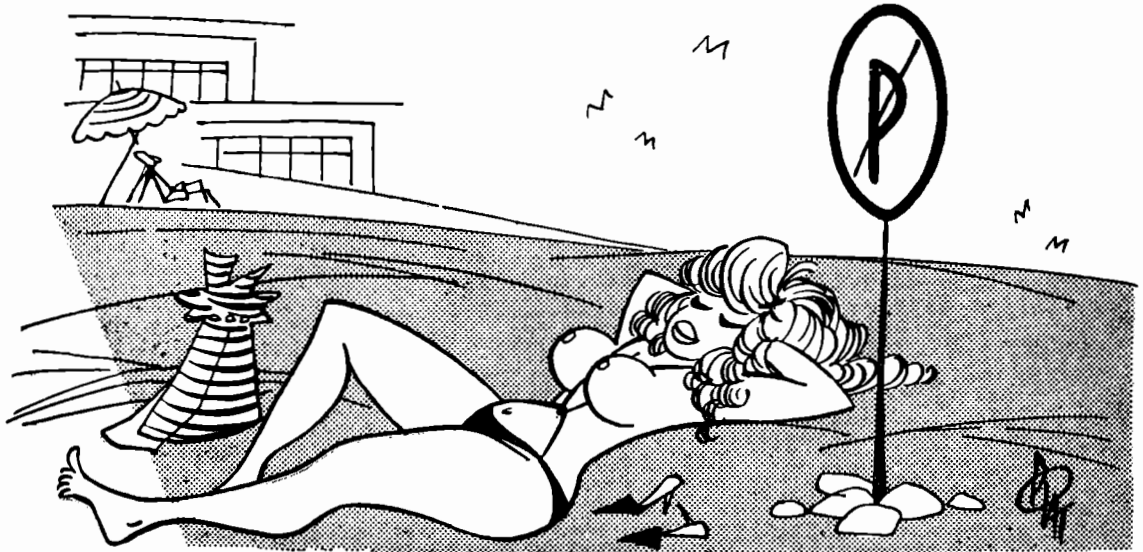
Doğruymuş demek istediğim... Baksanıza, Temmuzdan Temmuzda güneş Londra'yı biraz aydınlattı mıydı hemen skandaller ortaya çıkıyor!

Hamur işlerinde!

Her toplumun kendine göre özellikleri var.

Meseleâ Amerika teknik bakımından Japonyadan çok üstün olduğu halde gene de dünyanın en iyi küçük eşyasını, meseleâ en küçük fotoğraf makinesini, meseleâ en küçük radyosunu, en küçük televizyonunu Japonlar yapıyor.

Fırıncılarımızın himmetiyle ekmeklerin gene küçüldüğü haberini İstanbul gazetelerinden okuyunca aklıma geldi: «Dünyanın en küçük ekmeği» de bizlere nasip olacak galiba.

Yazısız

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Tarihte Mizah

Son tenbih

1839 yılında ilân edilen «Tanzimat»ın yurdumuza getirdiği yeniliklerden biri de, bilindiği gibi, kanun karşısında herkesin tam eşitliği idi. Bu eşitlikten oldum olasıya fazlasıyla yararlanan azınlıklar; Tanzimat Fermanını fırsat bilmişler, psikolojik ve sosyal gelenek alanlarında da kendilerine yeni yeni çıkarlar sağlamışlardı.

Meselâ Tanzimat Fermanı'ndan önce hristiyanlara geniş halk yığını, genel olarak, «Gâvur» der ve bu kelimeyi biraz da küçültücü, aşağılatıcı anlamda kullanırdı. Oysa ki Tanzimat'tan sonra hristiyanlara gâvur denmesi, hele bu kelimenin bir hakaret kasdiyle kullanılması yasak edilmişti.

Bu sıralarda idi. Bir gün birkaç müslümanla, azınlıklardan bir o kadar kişi, önemsiz bir konu yüzünden kavga etmişler; bu arada müslümanlar, hristiyanlara, dil alışkanlığı ile, yine gâvur demişlerdi. Artık ellerinde Tanzimat Fermanı vardı ya; hristiyanlar derhal soluğu Taksim Karakolu'nda aldılar; kanuna rağmen kendilerine «Gâvur» yollu hakaret edildiğinden ötürü şikâyetle bulundular.

Taksim karakolunun kumandanı, İbrahim Ağa adında babayani bir ihtiyardı. Erlikten yetişme emektar bir müläzim (Teğmen)di. O günlerin pek bunalıcı bir hal alan bu «Gâvur» şikâyetlerinden bıkpı usanmıştı. Hemen birkaç zaptiye yollayıp şikâyet edilen müslümanları toplattırıp getirtti. Hepsini bir mukemmel haşladı. Sonra, şikâyetçi azınlıkların da orada bulunduklarının farkında bile olmadan, bir de zorlu tenbih geçti:

«— Yahu müslümanlar; meğerse sizler ne kafasız, ne söz anmaz kimselermişsiniz. Hükümetin emrini, yasağı tekrarıyla tekrarıyla dilimizde tûy bitti. Kaç kerre tellâl çağırmadık mı ki bundan sonra bu gâvurlara gâvur demiyecaksınız diye.. İşte son defa tenbih ediyorum: Bundan sonra bu gâvurlara hanginiz gâvur dersiniz, alımlallah, hepinizi en ağır cezalara çarptıracağım. Anladınız mı? Haydi bakalım çekiniz arabanızı!»

Özdeyişlerde mizah:

Bırakınız; gençler dünyayı hayal ettikleri gibi görsünler. Büyüyünce nasıl olsa olduğu gibi görecektelersiniz. Volter

Ter deyip te öğrenmeyiniz; tes-tinin terlemişine can atarız.

Refik Halid

Muhalif, muvafık hep bir bostanın mahsulü, değil miyiz? Bırbırmize kabahat bulacağımıza hep bir olup ta, bizi vakitsiz kopardığı için bahçıvanı suçlasak daha doğru olmaz mı?

Osman Cemal

Ahlâksızlık kalbin o çeşitten gıcıklanmasıdır ki, kaşınmak isterseniz bile kaşıyamazsınız.

A. Şenye

— Sade mi, şekerli mi beybaba?..

— Şekerli oğlum, şekerli.. Şu gazeteyi okudum, ağzım, zehir gibi oldu!

Ünlülerden Anılar

İhtiyat İyi Şeydir

Güliyer'in yazarı ünlü İngiliz edebiyatçısı Swift, henüz on beş on altı yaşlarında bulunan oğlunu evlendirmeye kalkışmıştı. Dostlarından biri, bunu uygun bulmadı:

— Yahu, daha pek küçük. Bekle de oğlun biraz büyüsün, aklı başına gelsin.

Dedi. Swift, cevap verdi:
— İyi söyledin ya; ben de çocukluğundan yararlanarak kendisini evlendireceğim; yoksa büyüyüp aklı başına geldikten sonra onu bu işe nasıl razı edebilirim?

✱

Kılıç ve Kın

Mareşal de Sax, Onbeşinci Louis'nin en çok sevip güvendiği komutanlardan biriydi. Bundan ötürü mareşala «Kralın Kılıcı» adı verilmişti. Bir gün mareşal ile kralın metresi Madam de Pompadoure'un, kolkola saray ormanında gezindiğini gören ünlü yazar ve düşünür Diderot, arkadaşının kulağına eğildi:

— Bak, dedi. Kralın kılıcı ile kını birlikte gezmeğe çıkmışlar.

✱

Bir Aşk İlânı

Volter, zamanın çok güzel prenseslerinden birine gönülünü kaptırmıştı. Ona, şu anlamda, iki beyt yazıp yolladı:

«Efendim; rüya bu ya, rüyada her şey mümkündür. Ben rüyamda kral olmuş ve her türlü imkânlarla kavuşmuşum; size aşkımla ilân etmeğe hak kazanmışım. Sevdığım için aşkımla ilân

Eski Şiirde Mizah

Asâyiş Berkemal

Abdülhamid zamanında yurdun birçok bölgelerinde yer yer isyanlar çıkar; eşkiyalar yolları, şehirleri basar; fakat bölgesel idareler bunları mümkün olduğu kadar ört bas etmeğe çalışırlardı. Bir ara Irak - Musul dolaylarında da eşkiya ortalığı kasıp kavurmağa başlamıştı. Ama yine de çevre gazeteleri, günlük vukuat jurnalında devamlı «Saye-i şahânede muhitimizde asâyiş berkemaldir.» yollu yazmakta devam ediyorlardı. Devrin hicivci şairlerinden Kerküklü Şaik Efendi, bir gün dayanmadı; aşağıdaki beyti yazıp, ilân gibi basılmak üzere, gazetelere gönderdi.

Katl-ü nehb-ü eşkiyadan millet oldu pâymal,

Saye-i şahanede amma asâyiş berkemal..

—○—

Avrat Konusu

Azerbaycanlı şair Sâbir, kadını yalnız et yığını olarak kabul edip ona hiçbir insanlık hakkı tanımayan yobazların ağzından şunları yazıyor:

Sair milêl (uluslar) avratla adalet eder, etsin;

Avrat er'e er avrata re'fet eder, etsin;

Her kim ki bir avratla kanaat eder, etsin;

Üç dördün alıp sinede ta'dad alırız biz,

Zâhitleriz, günde bir arvad alırız biz..

da etmişim. Bir de uyandım ki rüya imiş. Gerçi rüya, bu mutluluklarımdan yalnız kralığımı elimden almış bulunuyor; yoksa sevgim aynen durmaktadır.

✱

Gül ve Diken

Tanınmış İngiliz şairi Milton, ömrünün ikinci yarısında gözlerini kaybetmişti. Bu devrede çok güzel fakat güzelliği ölçüsünde huysuz, geçimsiz bir ka-

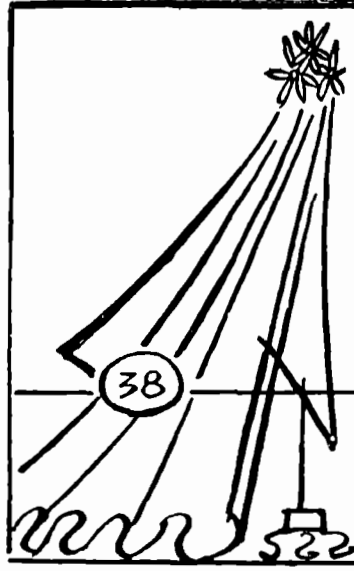
dınıla evlendi. Şair, karısının dırıldırından perişan bir haldeydi. Bir gün dostları, karısını kastederek, kendisine:

— Eşiniz seçkin bir güldür. Deyince, Milton acı güler- rek, onları onayladı:

— Karımın bir gül olduğunda benim de hiç kuşku yok; yalnız ne var ki, ben bu gülün şeklini ve rengini göremiyorum; onu sadece dikenlerinden tanıy- yorum.

SATILIK GELİN İSVABİ

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN / TURHAN SELÇUK

DAHA KAPIDAN GİRER GİRMEZ NESRİN
DURUMU ANLATTI... AY ÖYLE FENA
OLDUM Kİ BİRDENBİRE... ŞİMDİ
NASILSIN ABLACIĞIM. İYİSİN YA?

NESRİN'İN ADETİDİR ZATEN.
HEM MÜBALAĞA EDER... HEM DE
DAMDAN DÜŞERCESİNE KONUŞUR. GAYET İYİYİM. GEÇTİ.

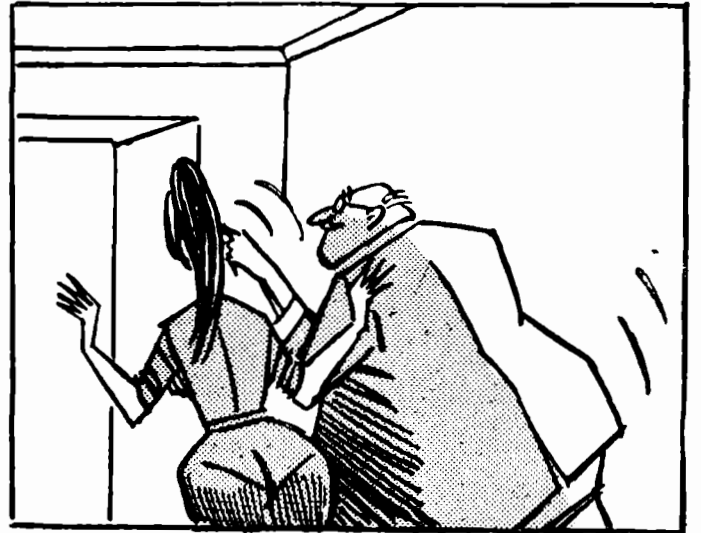
DOKTOR KORKAKAK BİRŞEY YOK
DEDİ ÖYLE Mİ?... HALÂ KALDIM
ÇARPIYOR VALLAHİ... AY NE
KADAR KORKTUM...

İŞTE GÖRÜ-
YORSUN... HİÇ
BİR ŞEYİM
YOK...

SEN DE BU SIKAKTA NE DİYE SO-
KAĞA ÇIKTIN PERİHAN... ÖTEBE-
RİYE Mİ İHTİYACIN VARDI?... ÇAR-
ŞIYA MI GİTİN?...

HİÇ NİYETİM YOKTU
AMA ÇIKMAĞA MEC-
BUR OLDUM ABLACI-
ĞIM...

YA GİZLİ BİR ŞEY KONUSUYORLARSA?...
AYIP DEĞİL Mİ?... SANA KAÇ KERE
SÖYLEDİM. BÜYÜKLERİN İŞİNE
BURUNUNU SOKMA DİYE...

DEMİNDEN BERİ MESE-
LE ÇOK MÜHİM DİYO-
RUM; KİMSE ALDIRMI-
YOR.

MESELE MÜHİM DERKEN ABLA-
NIN HASTALIĞINI MI KASTEDİYORSUN?
BEN AYNI FİKİRDE DEĞİLİM...
GAYET İYİ...

NE HASTALIĞI BABA?
BEN ABLAMI VE
NİŞANLISINI KASTE-
DİYORUM... BİR DE...

DEVAMI VAR

BİR MİRASCI BİR ARANIYOR!

**AZİZ
NESİN**

— 31 —

Bu gece için ikimiz de size çok teşekkür ederiz. Doğrusu çok iyi eğlendik sayenizde. Sabaha kadar «dğfal» gibi acalıp laflar sayıkladınız, korkulu rüyalar gördünüz galiba... Siz uyuyakalınca, biz saat ona kadar oturup kendi başımıza içtik. Müsaadeniz olmadan, dolabunuzdan iki şişe votkayla üç şişe de bira aldığımız için özür dileriz. Herhalde iki-üç gün kendinize gelemezsiniz. Yine görüşelim. Telefon numaramızı ve ev adresimizi yazıyoruz. İkinize de büyük geçmiş olsun. Selâmlar, sevgiler...

Evet, biz kırksekiz saat uyuyup kalmışız. Üç günde de kendimize ancak gelebildik.

Kim? Eşref mi? Haa, o efendim, sonradan politikaya atıldı. Milletvekili filân oldu. En son gördüğümde ticaret yapıyordu. Uzun zamandır görüşemedik.

Siz en iyisi, ya Erkek Kâzım Bey'i bulun, yahut da Şe.. Şeşe... Neydi? Hah, Eşref'i bulun... Çünkü Eşref, sonradan evlerine gitti, Erkek Kâzım Bey'le de tanışmış. Bana anlattıydı bir şeyler ama, geçmiş zaman, unuttum. Sarışın Bebek diye meşhur olduğunu da, ben Eşref'ten öğrendim.

Meğersem, çok namlı bir kadıymış... Erkek Kâzım Bey acaba sağ mıdır ki... Zannetmem, Sarışın Bebek'e dayanamamıştı. Öyle kadına dayanılmaz. Allah korusun, yahu o kadar içti de, bana mısın demedi be... Pes!

Merak ettim doğrusu, affedersiniz ama siz bu kadını niçin arıyorsunuz? Ne? Akranız mı? Sahi mi? Tuuu... Bilsem, anlatmazdım vallahi... Çok affedersiniz... Ama ben hakikati anlatm. Anlattıklarımın eksikliği var, fazlası yok... Estâğfurullah... Bir şey değil... Güle güle...

İKİ KATLI PRENSES FEŞAFES

Bonjuuur... Siz, Prenses Feşafes'in kuzeni? Bravoo... Çok genç. Ben sizi en az otuz yaşında zannediyordum. Size veririm en çok onsekiz yaş. «Kö dit vu?» Hayret!.. Yirmibir yaşında? «Emposibl...» Hiç göstermiyor-sunuz, bir çocuk gibi siz... Ama ben görmeden zannediyordum ki, otuz yaşında varsınız. Niçin, çünkü Prenses Feşafes benim

çok eski dostum... Nasıl derler ki, Türkçe? «İl ya kelk an.» Fransızca biliyor musunuz? Ah ya zık!.. Anadilim Türkçe, «natürel-man.» «Me» fakat... Çok zaman kaldım Ööropa'da, biraz zor şimdi benim için Türkçe... Fransızca'yı Türkçeden daha rahat konuşuyorum. «İt iz veri diffikulti.» İngilizce biliyor musunuz? Ah yazık!..

Siz hiç görmediniz halanızı? Babanız da görmedi? Halanızın prenses olduğunu bilmiyor muydunuz? Hayreet! «Kö dit vu!» Evet, prensesti, hem de pek meşhur bir prenses... «A kuva panse vu?»... Nasıl derler? Niçin öyle düşündünüz? Anlatırım tabii... Niçin anlatmıyayım? «İl niya pa dö kuva...»

Şimdi mi? Tabii yine prenses-tir. Bir kadın bir kere prenses oldu mu, artık hep prenses kalır... Şimdi nerde olduğunu bilmiyorum. Herhalde yine Arabistan'da filân, öyle bir yerlerde olacak... Ööropa'da da olabilir. Yaz aylarını Fransa'nın, İtalya'nın cenup «rivaş»larında geçirirdi. «Rivaş» demek ki yani, sahil, Akdeniz sahilleri... Hattâ ben en son kendisini Kan'da mı, Nis'te mi, yoksa Montekarlo'da mı, öyle bir yerde görmüştüm.

Şimdi nasıldır bilemem, ama o zamanlar çok «ragutan» bir kadındı, yani, nasıl denir Türkçe, çok «Kaptivan»... Nasıl söylesem? Erkeklerin hislerini kamçılayan, insanı kendine kulköle eden bir tip... «Söla e dö tut sertitüd dan le söz»... Bilmem, anlatabildim mi?

Efendim? Ne kadar çok ismi var diye şaşıyor musunuz? Başka başka kadınlar mı diye, şüpheye düşüyorsunuz, öyle mi? Yooo... Monşer, halanız büyük kadın, çapı büyük... Onun için birçok isimleri olması normal... Son derecede zengin bir hayatı var, dolu dolu yaşadı... «E til ri-yen dö plü bo?» Yani... Nasıl derler? Bundan daha güzel bir şey var mı?

Nasıl? Zaman zaman çok süflî hayat mı yaşamış? Ne çıkar bundan monşer? Konservatif bir düşünce... Siz daha çok gençsiniz, toysunuz... «İl vu siye mal dö parle ensi...» Eeeee, nasıl denir ki Türkçede... Yani, halanız için böyle konuşmak size yakışmaz... Büyük kadın monşer... Ne yazık ki küçük bir

memlekette dünyaya gelmiş. Ööropa'da olsaydı böyle bir kadının tarihe geçer, aşk tarihine, belki edebiyat tarihine, sanat tarihine, politika tarihine...

Prenses Feşafes'in aradığınız kadın olduğunda şüpheniz mi var? Olabilir monşer, «possibl» o başka kadın... Söyler misiniz, şimdiye kadar hangi isimleriyle karışlaştınız?

Oooo, defterinize not ettiniz demek?.. Lütfen okur musunuz? Evet?... Tatlı Betüş. Makbule. Betül Hanımefendi. Sonra? Şişli Güzelî. Sarışın Bebek. Lokum Betül. Müzayede Hanım. Bayan Döviz. Müstesna Hanımefendi... «Ön moman!» Bayan Döviz mi dediniz? Hih hih hih... Hih hih hih... Ta kendisi... Eveeet... Biz ki... Nasıl derler... Size garanti ederim ki, Madmazel Döviz, Prenses Feşafes'in kendisidir. «Jö se söla avek sertitüd.» Pardon... Yani, bunda hiç şüpheniz olmasın... Çünkü, Prenses Feşafes olmadan evvel, yüksek sosyete de Madmazel Döviz namıyla maruftu.

Pardon... Siz, Madmazel Döviz'in halanız olduğuna emin misiniz? Öyleyse tamam monşer, sonradan Prenses Feşafes olduğuna ben şahitim, aradığınız kadının ta kendisi...

Onun hakkında bildiklerimi bütün teferuatıyla öğrenmek istiyorsunuz? «Sölman...» Pardon... Nasıl anlatayım... «Entim en sökre» nasıl derler? Sır kalması lâzım bazı şeyler var ki... Halanız olduğuna göre siz belki müteessir eder diye... Etmez demek... Öyleyse anlatırım... Siz istediniz diye anlatıyorum... «Jö inan lav le men...» Benden günah gitti artık...

Bir şey sorabilir miyim? Mer-si... Bugüne kadar ailesi hiç arayıp sormamış bu kadını... Babanız bile daha görmemiş, tanımıyor... Şimdi neden onu bulmak istiyorsunuz böyle? Yaaa, akraba hasreti demek? Bravooo.. Yoksa halanızdan bir yardım mı istiyeeektiniz? Onun zengin olduğunu duymuşsanız... Eveeet, demek bir dâva mevzuu var? Bulunması lâzım geliyor...

Bende bir zamanlar, ama çok eskiden «Jinekofobi» başladı... Ne demek mi? Bilmiyor musunuz ne demek Jinekofobi? Nasıl anlatmalı... Bir erkek hastalığı... Yani insanda kadından korkma

oluyor, tiksınme oluyor. Ben o zaman kadınlardan korkuyordum, yine de korkarım kadından... İşte o sıralarda bir arkadaşım vardı, Baygın Sedit derler, yahut Süzük Sedit derler... Gözlerini süze süze, baygın baygın baktığı için öyle demişler. Bende Jinekofobi başlayınca, Süzük Sedit'la çok iyi arkadaş olduk. Her zaman beraberiz. Anlatabiliyor muyum... Baygın Sedit'la birbirimizden hiç ayrılmıyoruz, nereye gitsek beraber... Bir mevsim sonu balosuna gitmiştik. İşte Prenses Feşafes'le tanışmamız orda oldu. Hattâ ben «Feşafes diye bir isim duymadım, mânası nedir?» diye sormuştum da izah etmişlerdi. Feşafes'in Türkçesi fışırta demek... Madmazel Döviz, bir Arap Paşasıyla evlenip prenses ünvanını almış ya, işte bu paşa'yla ilk karşılaştıklarında, üstünde taftadan bir tuvalet varmış. Salonda salına salına yürüdükçe, tafta tuvaletin yere sürünen, bacaklarına dolanan etekleri fışır fışır eder, fışırtilı bir ses çıkarırmış. Arap Paşası da, bu fışırtilıya hayran olup «Aman ne feşâfeş, aman ne feşâfeş!» demiş. Ondan sonra da evlenince karısının adını Feşafes koymuş, böylece halanız Prenses Feşafes olmuş... Prenses Fışırta demek ama, Türkçesi iyi olmuyor. «Banalite» var fışırtila, ama Feşafes «tre joll», hih hih hih!..

Prenses Feşafes'in, bizim eskiden tanıdığımız Madmazel Döviz olduğunu söyledikleri zaman pek şaşıtm. Çünkü çok değişmiş... Adeta tanıyamadım. Madmazel Döviz iken, Ööropalı bir kadın formundaydı. Paşa'yla evlenince, bildiğimiz Arabistan Prenseslerine benzemiş... Klâsik Arabistan prensesi ki, sipesiyalitesi fıstık gibi olmalarıdır.

(Devamı var)

BUZDOLABI

ÇAMAŞIR MAKİNASI

GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI

ÇAMAŞIR MAKİNASI

GAZ SOBASI

(Faal: 6274—158)

MİLLETLER GÜLÜYOR

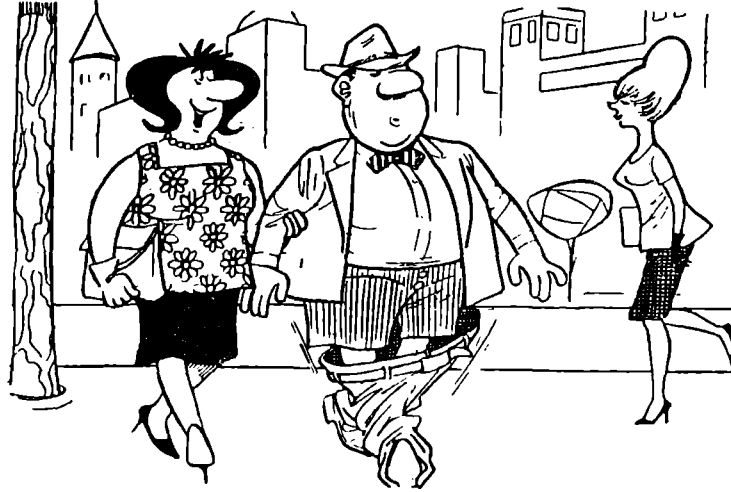
Bahşiş

Garson, arkadaşlarına anlatıyordu:

— Hayatımda en büyük bahşiş bu yaz bir Amerikalı turistten aldım. Çalıştığım lokantaya gelen bu turist hizmetimden memnun olmuştu, giderken bana: «Kaç çocuğun var?» diye sordu altı deyince bana otuz dolar verdi ve: «Her çocuğuna beş dolar..» Dedi.

Arkadaşlarından biri:
— Mükemmel, dedi.. Fakat ben senin yerinde olsaydım, on çocuğum var diye atardım..

Garson içini çekti:
— Ben de attım zaten.. Benim hiç çocuğum yoktu ki...

— Güzel bir kız gördüğün zaman gevşeme öyle!..

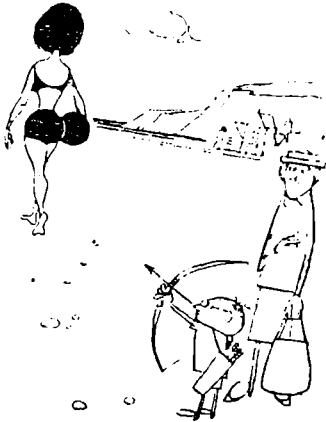
Umumî arzu

Müessesse müdürü, bir gün memurları toplayarak:

— Arkadaşlar, dedi. Sizlerin her zaman memnun ve neşeli olmanız, rahat ve huzur içinde çalıştığınızı görmek isterim. Bunun için buraya «İdeal kutu» adını verdiğimiz bir kutu asacağım, her türlü şikâyet ve isteklerinizi yazıp bu kutuya atabilirsiniz, ben de icabına bakacağım..

Birkaç gün sonra, müdür, kutuyu açtı, içinden çıkan kağıdı okudu:

«Müdür beyden yegâne isteğimiz bundan sonra altı kauçuk ayakkabı giymemesidir. Böylelikle onun geldiğini haber alır uykuya dalmayız.»

— İyi nişan al!..

Dümen

Elinde el çantasıyla gümrükten çıkan denizciyi gümrük memuru çevirdi:

— Bu çantanın içinde ne var?
— Bizim kedi. Hayvancağız hastalandı, veteriner'e götürüyorum.

Gümrük memuru, denizciye tuhaf, tuhaf bakarak:

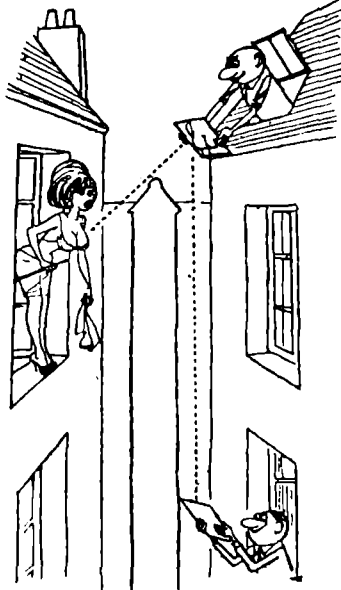
— Aç bakayım, dedi.. Böyle numaraları çok gördük!

Denizci çantayı açmasıyla kedinin dışarıya fırlaması bir oldu. Kedi memurun elini tırmalamış ve süratle rıhtımdaki gemiye doğru koşmaya başlamıştı. Denizci hemen peşinden koşup yakaladı ve çantaya koydu. Gümrükçünün önünden geçerken çantayı göstererek:

— Hızır kedi, bu sefer kolay kolay kaçamazsın artık.

Deyince gümrük memuru tasdik etti:

— Evet... Geçebilirsiniz!
Denizci, gümrükten uzaklaşınca çantayı açtı, kediye salıverdi ve altındaki viski şişesini evine götürdü.

Alış - Veriş

Tehlikeli röportaj

İkinci Dünya Harbi sırasında orta doğuda bir düşman üstünü bombardıman etmeye giden bir İngiliz kruvazöründe bir Amerikalı muhabir vardı

Bombardıman, başlamadan önce, genç bir İngiliz deniz subayı, Amerikalı gazetecinin bulunduğu kamaraya indi. O sırada yazı yazmakta olan muhabire:

— Yukarıya, kaptan köprüsüne gelin, hakiki harp sahnesini görüp yazılarınızı ona göre hazırlarsınız.

Amerikalı gazeteci:

— Gelemediğim subayım, dedi. Gazetem benden deniz harp röportajı istiyor. Muhabirinin ölüm haberini değil!

— Bizim ticaret böyle gizli köşeler arar.. Müşterilerin rahatça prova edebilmeleri için!

Düğün

Alberto, arkadaşına mendilini göstererek:

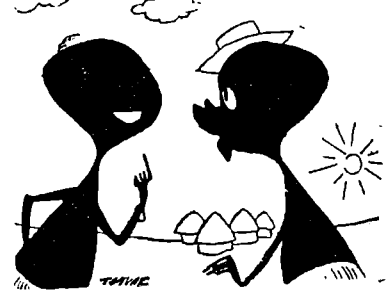
— Bak, dedi şunda bir düğüm var, üç haftadır bunu niçin yaptığımı bir türlü hatırlıyamiyorum..

Arkadaşı, hemen yapıtırdı:
— Dostum, herhalde mendilini yıkatmayı hatırlamak için yapmışsın.

Ne yaparmış..

Memur, iş isteyen adama sorar:

— Ne iş yaparsın?
— Altı çocuğum babasıyım..
Memur lafını keser:
— Sana mesleğini sordum, ne ile vakit geçirdiğini değil.

— Ben mi?.. Siyah gözlük taktım!..

Evlât

Yaşlı milyoner, genç ve güzel bir kadınla evlenmişti. Bütün arzusu bir çocuk sahibi olmaktı. Bunun için her çareye baş vurmuştu, nihayet bir arkadaşının tavsiyesi üzerine maymun guddelerinden yapılan Voronof aşısını tatbik etti.

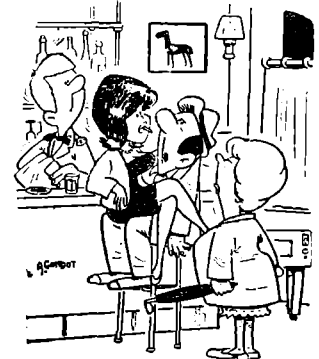
Aşı tesirini göstermiş, başarı ile neticelenmişti. Dokuz ay sonra karısı doğurmak üzere hususî bir kliniğe yattı.

Ertesi gün milyoner baba olduğunu müjdeleyen telefonu aldı. Hemen arabasına atlayıp kliniğe koştu. Kendisini karşılayan baş hemşireye heyecanla sordu:

— Demek nihayet baba oldum.
— Evet, tebrik ederim.
— Karımın sıhhati nasıl!..
— Çok iyi..
— Erkek mi, kız mı?

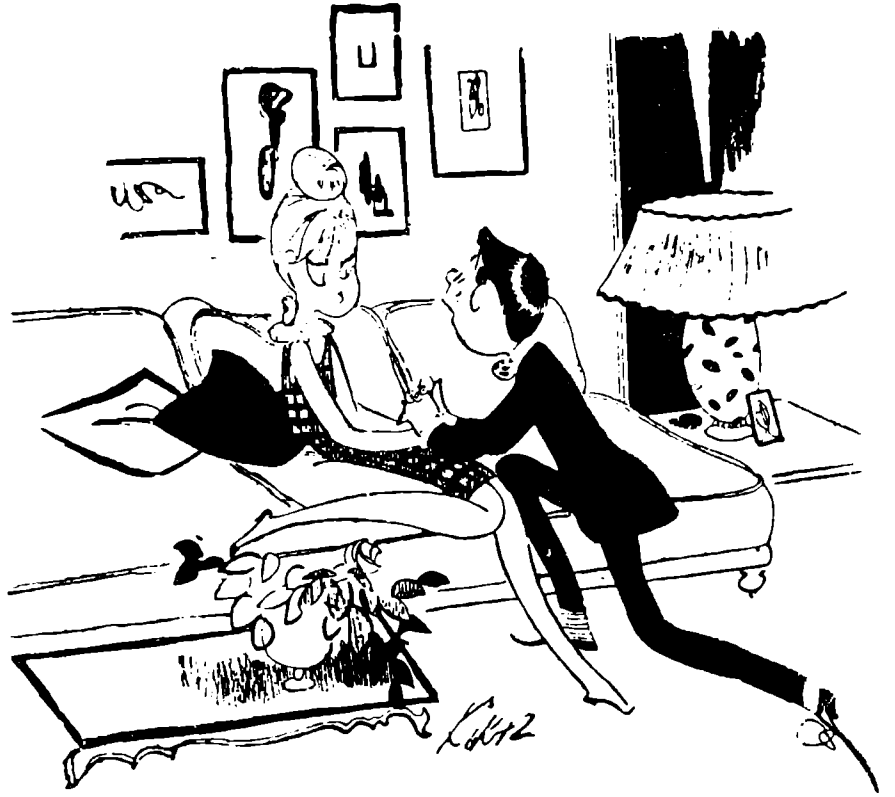
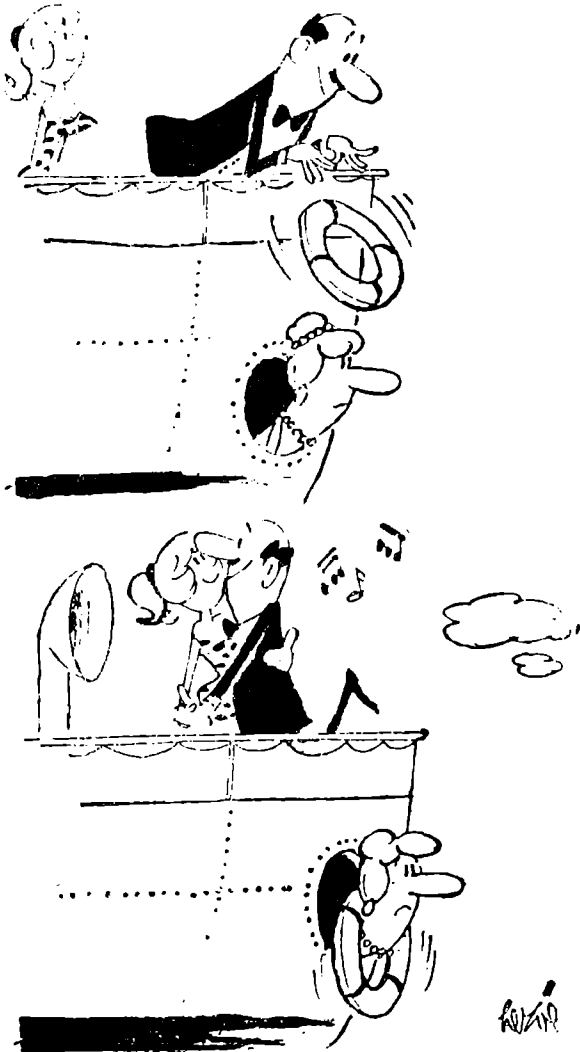
Baş hemşire, ellerini uğuşturarak:

— Maalesef Mister, dedi, ne olduğunu anılamadık, doğar doğmaz açık pencereden kliniğin bahçesindeki ağaca atladı, şimdi kliniğin hademeleri, baş hekim onu yakalamaya çalışıyorlar..

— Karımın hakkı var bayan.. Dizlerimin üstünde ne arıyorsunuz?

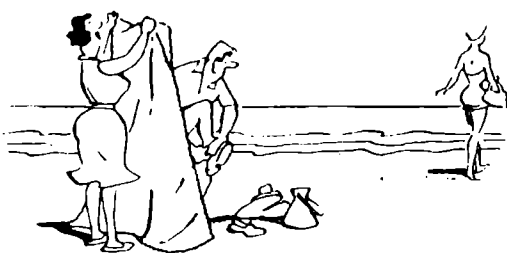
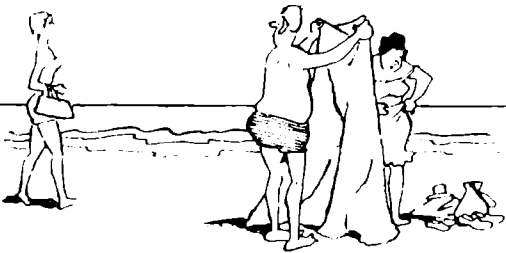
Dünya Karikatürleri

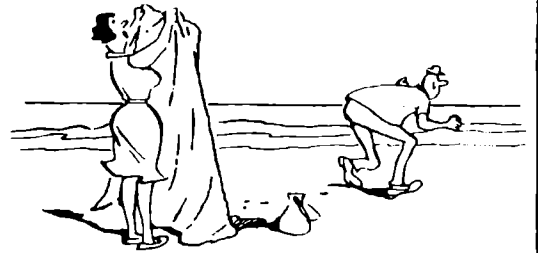
-SENİ SEVİYORUM... DELİ GİBİ SEVİYORUM.
EVLENECEK KADAR SEVİYORUM !..

-İYİSİN MAŞALLAH!
-MAŞALLAH SEN DE !..

Y A Z I S I Z !..

GÜR VE NET SESLİ

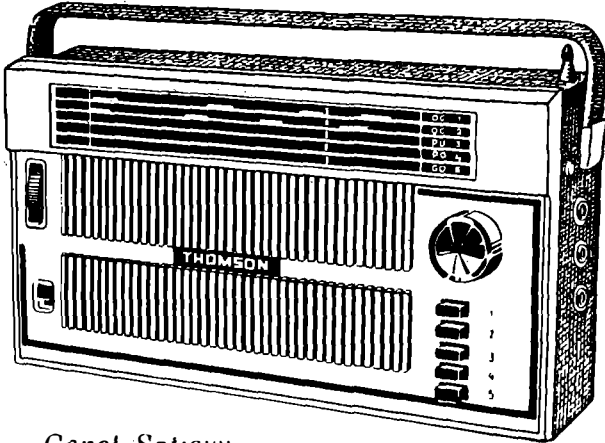
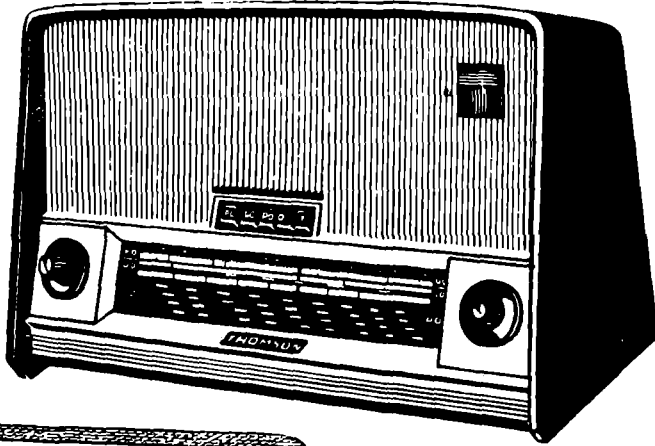
transistorlu

THOMSON

Radyolarına

YÜZDE YÜZ İTİMAT EDEBİLİRSİNİZ

Maun
kaplama
lüks ağaç
mobilyalı,
lüks
masa
modeli

4 dalgalı,
son derece
kudretli
her yere
taşınabilen
yeni
çanta modeli

Genel Satıcısı

BEKO TİCARET A. Ş.

İstiklâl Caddesi 349, Beyoğlu - Tel.: 49 35 00

(Faal: 6847—156)

TÜRKİYE İŞ BANKASI Kültür Yayınlarından
DEĞERLİ BİR ESER

HAYATI VE ESERLERİ

Yazan: Ord. Prof. İ. Hikmet Ertaylan

Umumi Tevzi Yeri: Anıl Yayınevi (İst. Vilâyet karşısı)

(Faal: 6565—157)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Gelecek hafta:

Kıbrıs Sayısı

Gelecek hafta 30 Ağustos
Zafer Bayramı şerefine

Akbaba

28

Sayfa ilâveli, özel bir

Kıbrıs Sayısı

hazırladı.

Bu sayıda: Necmi Rıza'nın, Ali Ulvi'nin, Turhan Selçuk'un, Cafer Zorlu'nun, Mim Uykusuz'un, Zeki Beyner'in, Mehmet Polat'ın

KIBRIS Karikatürleri...

Yusuf Ziya Ortaç'ın KIBRIS için yazdığı Başyazı, Adnan Veli'nin Papaz Kaçtı isimli Kıbrıs hikâyesi, Selâhattin Kutlu'nun Kıbrıs şiiri...

Bu fevkalâde sayıda:

Aziz Nesin

İhtilâli nasıl yaptık?

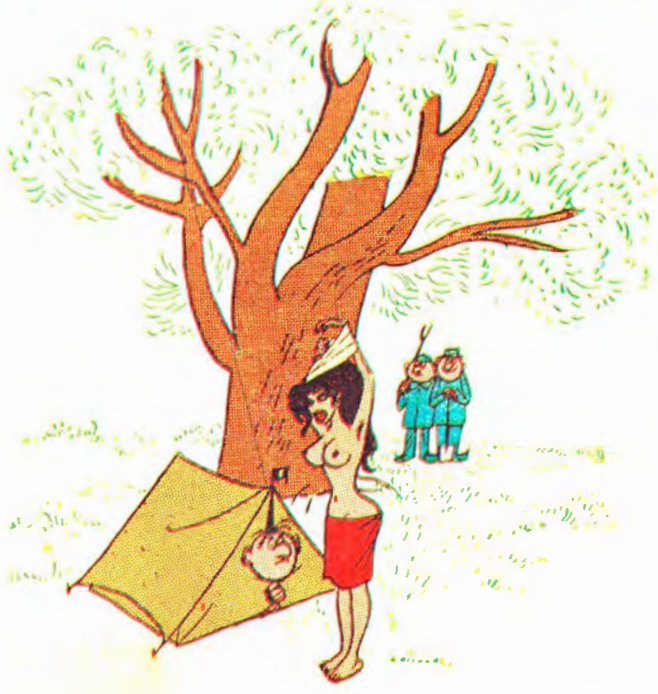
isimli hikâyesile yine kendi rekorunu kırıyor!

Akbaba

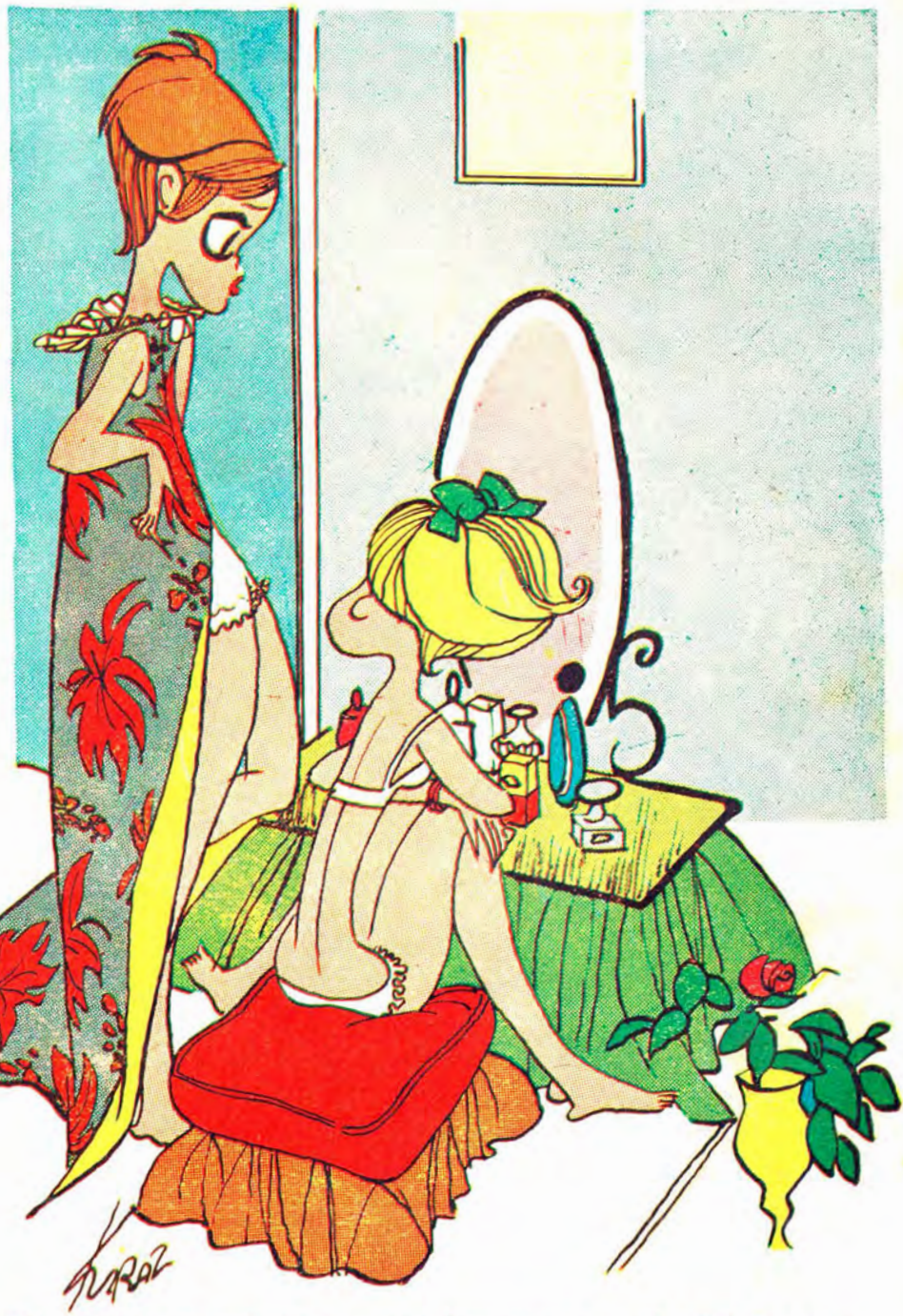
Yalnız Türkiye'nin değil dünyanın en güzel Mizah dergisidir!

(AK—160)

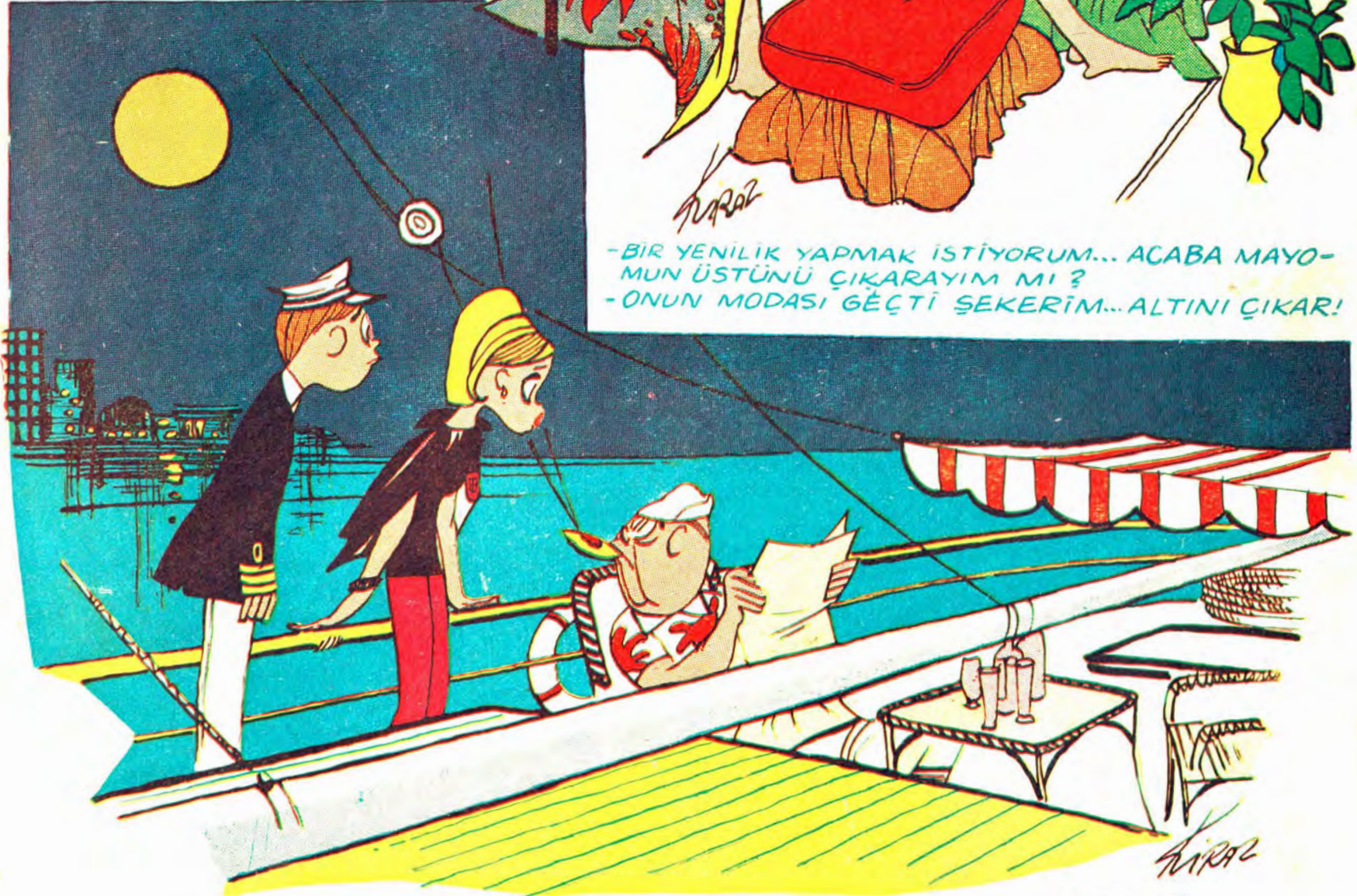
Aklala

-RİCA EDERİM BAŞINI İÇERİ
ÇEK GÖRÜYORSUN SOYU-
NUYORUM İŞTE!

-BİR YENİLİK YAPMAK İSTİYORUM... ACABA MAYO-
MUN ÜSTÜNÜ ÇIKARAYIM MI ?
-ONUN MODASI GEÇTİ ŞEKERİM... ALTINI ÇIKAR!

-BABA KAPTANLA BİRAZ KARAYA ÇIKMAMA İZİN VERİR MİSİN ?
-PEKİ AMA ÇOK AÇILMAYIN !